

KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA
MESTA TRSTENÁ
za rok 2021

PhDr. Ing. Magdaléna Zmarzláková
primátorka mesta

V Trstenej dňa 14.07.2022

1. Úvodné slovo primátorky mesta

Konsolidovaná výročná správa mesta Trstená za rok 2021 je dokument, ktorý predstavuje reálny pohľad na dosiahnuté výsledky a hodnotí mesto ako celok s rozpočtovými organizáciami a TTS, s.r.o.

Poskytuje informácie o majetkovej a finančnej situácii, ako súhrn za všetky súčasti konsolidovaného celku, analýzu jednotlivých príjmov a výdavkoch, prehľad o prijatých a poskytnutých transferoch a tiež iné podstatné informácie o meste a jeho organizáciách .

Aj touto formou chcem poďakovať zamestnancom mestského úradu, rozpočtovým organizáciám, Trstenským technickým službám – TTS,s.r.o., poslancom mestského zastupiteľstva, členom komisií a občanom, ktorí svojou prácou a súčinnosťou prispeli k rozvoju a zveľaďovaniu nášho mesta.

Výnimočnou udalosťou v roku 2021 boli pripomenutie a oslavy 650. výročia založenia mesta . Mesto Trstená bolo založené zakladacou listinou v roku 1371 ako trhové mesto. Z tejto príležitosti bola vydaná kniha „ Príbehy o trstenskej Čiernej madone“, bola limitovaná edícia piva Trstená, ako pripomienka toho, že v meste bol niekedy pivovar. Aj realizácia nápisu nad mestom TRSTENÁ, bolo v súvislosti s týmto výročím. Pripomenutie 650. výročia bolo sprevádzané aj ďalšími kultúrnymi akciami.

Vo Wilczekovej kúrii bol sprístupnený Oravský hlinený Betlehem, ktorý je unikátom európskeho významu.

V našom meste sa už viac rokov praktizuje participácia občanov na rozvoji mesta. Participatívny rozpočet mesta Trstená je demokratický nástroj, ktorý umožňuje občanom mesta sa aktívne zapájať do rozhodovacieho procesu o rozdelení a použití časti finančných prostriedkov na konkrétny účel.

Mesto Trstená je zapojené do národného projektu Mini DCOM + zameraného na rozvoj elektronických služieb. Väčšina občanov mohla zaplatiť dane a poplatky cez internetbanking, mobilné aplikácie, cez čiarový a QR kód.

Prezidentka SR Zuzana Čaputová absolvovala v dňoch 12.-13. júla 2021 pracovnú cestu na Oravu. S pani prezidentkou bolo stretnutie za účasti primátorov miest Tvrdošina, Dolného Kubína, Trstenej a Námestova. Hlavnou témou rokovaní bola sociálna a ekonomická situácia v regióne a odpadové hospodárstvo.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 („SODB 2021 „), sa po prvýkrát realizovalo na Slovensku ako plne elektronické sčítanie , vychádzajúc zo zdrojov a údajov od obyvateľov.

V priebehu roka bol realizovaný projekt : „Nízkouhlíková stratégia mesta Trstená na r. 2022 – 2030, projekt je realizovaný z Európskej únie, z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia. Predpoklad ukončenia projektu je v roku 2022.

Bola začatá realizácia projektu : „SMART technológie pre mesto Trstená“ , projekt je realizovaný z Európskej únie, z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia. Predpoklad ukončenia tohto projektu je v r. 2023.

Pri smerovaní mesta Trstená sme postupovali podľa vytýčených rozvojových programov a venovali sme veľké úsilie príprave a realizácii projektov, na ktoré bolo možné získať granty a dotácie z eurofondov či štátneho rozpočtu, aj napriek sťaženým podmienkam z dôvodu pokračujúcej pandémie ochorenia COVID – 19. Aj napriek tomu môžeme konštatovať, že uplynulý rok 2021 bol rokom náročným ale zároveň aj úspešným. V započatých a pripravovaných projektoch budeme pokračovať aj v nasledujúcom roku.

Medzi najdôležitejšie investície môžeme zaradiť realizáciu projektov :

- nákup budovy a príslušných pozemkov objekt Gymnázia M. Hattalu (Sivý dom)
- realizácia projektu : „Vytvorenie trhového priestoru v meste Trstená“
- práce súvisiace s inštaláciou servera
- nákup osobného motorového vozidla
- výkup pozemkov
- rekonštrukcia miestnych komunikácií – chodník k Panasonicu
- spracovanie územného plánu
- realizácia projektu Náučný chodník
- rekonštrukcia verejného osvetlenia
- rekonštrukcia a modernizácia detských ihrísk, realizácia detské ihrisko Hrady
- objekt „Tribúna pod Kľozovom na ubytovanie“ – zabezpečenie protipožiarnych prvkov - montáž systému hlasovej signalizácie, hasiace prístroje všetkých typov, protipožiarne dvere
- realizačné práce na stavbe „Rekonštrukcia MŠ Puškinova a Vyšný Breh II. etapa – časť Vyšný Breh“

Spracované najvýznamnejšie projektové dokumentácie :

- verejné obstarávanie na Rekonštrukciu miestnych komunikácií a chodníkov v meste Trstená
- rozšírenie radových garáží na sídlisku Západ v meste Trstená
- rekonštrukcia Základnej umeleckej školy na bytový dom
- PD I. stupňa pre stavebné povolenie „Zníženie energetickej náročnosti v Základnej škole P. O. Hviezdoslava , Trstená“
- pre stavebné úpravy „Zvýšenie kvality a zázemia Domu kultúry v Trstenej“
- rekonštrukcia strechy Wilczekovej kúrie
- na vybudovanie ohlásenej drobnej stavby „ Urnový háj – Trstená“

Investície z mestského rozpočtu smerovali do oblasti bývania a občianskej vybavenosti, rekreačných a športových služieb a vzdelávania.

V tomto smerovaní chceme pokračovať aj v roku 2022. Plánujeme sa zamerať na projekty, ktoré bude možné realizovať v rámci programovacieho obdobia r. 2021 -2027. Všetko úsilie budeme aj naďalej smerovať k tomu, aby sa zlepšovali životné podmienky pre obyvateľov mesta, aby Trstená bolo mestom rozvíjajúceho sa moderného mesta.

Pandémia ochorenia COVID - 19, ktorá významne negatívne ovplyvnila hospodárenia a chod obce mala za následok , že v priebehu roka nemohli byť organizované tradičné kultúrne aktivity v meste Trstená v pripravovanom rozsahu.

Pretože sa situácia stále vyvíja, vedenie účtovnej jednotky nie si je isté, že je možné poskytnúť kvantitatívny odhad potencionálneho vplyvu súčasnej situácie na účtovnú jednotku aj pre budúce obdobie.

2. Identifikačné údaje mesta

Názov:	Mesto Trstená
Sídlo:	Bernoláková 96/8, 028 01 Trstená
IČO:	00314897
Štatutárny orgán obce:	PhDr. Ing. Magdaléna Zmarzláková, primátorka od 28.11.2018 (vyhlásené voľby do orgánov samosprávy konané dňa 10.11.2018)
Telefón:	043/5310100
Mail:	primator@trstena.sk
Webová stránka:	www.trstena.sk

3. Organizačná štruktúra mesta a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Primátor mesta: PhDr. Ing. Magdaléna Zmarzláková, primátorka
(od 28.11.2018)

Zástupkyňa primátora: Ing. Silvia Púčíková (od 12.12.2018)

Hlavný kontrolór mesta: Ing. Anna Kuráňová, MSc (od 1.9.2017)

Mestské zastupiteľstvo:
obdobie 2018 – 2022:

Volebný obvod č. 1 – Západ:

Ing. Silvia Púčíková, Mgr. Miloš Gallo, Peter Kovalík, Ľubomír
Fedorák

Volebný obvod č. 2 – Hradý, Stred, Východ:

Ľubomír Hoľma, PhDr. Ján Šuvada, (vzdal sa mandátu
k 30.4.2020) nahradený p. Štefanom Starekom, PhDr. Gabriela
Šrámeková, (vzdala sa mandátu k 10.3.2020) nahradená p.
Františkom Valkom , Ing. Peter Kristofčák, Mgr. Ľubomír Sahúl

Volebný obvod č. 3 – Ďurdinová, Ústie nad Priehradou, Prístav:

Mgr. Peter Žatko, Štefan Bača, Juraj Šurina, (vzdal sa mandátu k 4.9.2020), nahradený Ing. Helenou Oravcovou, Miroslav Mačor

Mesto Trstená sa v súlade so zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení od 1.januára 1991 stalo samostatným subjektom s vlastnými kompetenciami a príjmami.

Orgány mesta

Základnými výkonnými orgánmi mesta Trstená sú:

- mestské zastupiteľstvo,
- primátor mesta.

Mestský úrad sídli na ulici Bernolákovej 96/8 s dvoma vysunutými pracoviskami na ulici Československej armády 957 a Železničiarov 253 .

Primátor mesta

Primátor mesta je predstaviteľom a najvyšším orgánom mesta Trstená. Je štatutárnym zástupcom mesta v majetkovoprávných, pracovnoprávných vzťahoch mesta a v administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom. Funkcia primátora je verejnou funkciou, do ktorej je zvolený na štvorročné funkčné obdobie a končí zložením sľubu novozvoleného primátora. Primátor mesta môže zriaďovať poradné orgány a odborné pracovné komisie.

Mestské zastupiteľstvo

Mestské zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor mesta zložený z poslancov volených v priamych voľbách obyvateľmi mesta na štvorročné funkčné obdobie, totožné s funkčným obdobím primátora. Počet poslancov na príslušné volebné obdobie sa určuje podľa počtu obyvateľov mesta. Orgánmi mestského zastupiteľstva sú komisie a iné orgány zriaďované mestským zastupiteľstvom podľa zákona.

Vo funkčnom období 2018 – 2022 bolo zvolených **13 poslancov**.

Komisie mestského zastupiteľstva

Mestské zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasne poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Jednotlivé komisie sú zložené z poslancov a ďalších osôb zvolených mestským zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje mestské zastupiteľstvo.

Mestské zastupiteľstvo v Trstenej na ustanovujúcom zasadnutí dňa 28.11.2018 zriadilo **komisie občianskych samospráv**:

- Komisia občianskej samosprávy Západ,
- Komisia občianskej samosprávy Hradý, Stred, Východ
- Komisia občianskej samosprávy V. Breh, Ďurdinová, Ústie nad Priehradou

a nasledujúce **komisie mestského zastupiteľstva**:

- Komisia finančná a rozpočtová;
- Komisia telovýchovy a športu;
- Komisia sociálnych vecí a zdravotníctva;
- Komisia životného prostredia, zelene, poriadku a verejných prác;
- Komisia regionálneho rozvoja, cestovného ruchu a informatizácie mesta;
- Komisia výstavby a majetku;
- Komisia kultúry;
- Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov mesta.
- Komisia pre ochranu prešetrovanie sťažností proti činnosti poslanca mestského zastupiteľstva a primátorky mesta.

Spoločný obecný úrad

Spoločný obecný úrad sa člení na :

1. Spoločný obecný úrad – stavebný úrad
2. Spoločný obecný úrad – školský úrad

Spoločný obecný úrad – stavebný úrad plní úlohy podľa uzatvorenej zmluvy, vyplývajúce zo zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, vykonávacích vyhlášok a nadväzujúcich právnych noriem.

Spoločný obecný úrad – školský úrad plní úlohy podľa uzatvorenej zmluvy, vyplývajúce zo zákona NR SR č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vykonávacích vyhlášok a nadväzujúcich právnych noriem.

Spoločný obecný úrad rozhoduje a plní úlohy preneseného výkonu štátnej správy na mestá a obce v rozsahu a za podmienok daných zmluvou uzatvorenou medzi zúčastnenými obcami podľa § 20a zákona o obecnom zriadení.

Stupne riadenia na mestskom úrade sú nasledovné :

- a) primátor
- b) prednosta úradu
- c) vedúci organizačných útvarov

Mestský úrad v Trstenej sa člení na referát a oddelenia.

Referát MsÚ

- Sekretariát

Oddelenia MsÚ

- Oddelenie finančné
- Oddelenie mestského majetku
- Oddelenie výstavby a životného prostredia,
- Oddelenie vnútornej správy a sociálnych vecí,
- Oddelenie kultúry

Referát – sekretariát je organizačným útvarom s celou úradnou pôsobnosťou, čo znamená, že ich zamestnanci v mene primátora distribuuju úlohy organizačným útvarom MsÚ, zabezpečujú prenos úloh mestského zastupiteľstva a orgánov mestského zastupiteľstva a zodpovedajú za koordináciu úloh kladených na MsÚ. Zamestnanci na referáte sekretariátu sú priamo podriadení primátorovi.

Oddelenia MsÚ sú základnými organizačnými útvarmi, na čele oddelenia je vedúci oddelenia, ktorý riadi činnosť na zverených úsekoch. Vzťahy medzi organizačnými útvarmi sú vzťahmi vzájomnej spolupráce a pomoci, bez vzťahov nadriadenosti a podriadenosti.

Oddelenia na všetkých uvedených úsekoch participujú na tvorbe a príprave projektov na čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych a iných fondov a v prípade úspešnosti projektov sa podieľajú na ich implementácii.

Mestská polícia

Mestská polícia plní úlohy v súlade so zákonom SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov a Štatútom mesta Trstená. Mestská polícia je v organizačnej štruktúre postavená na úroveň oddelenia mestského úradu. Príslušníci mestskej polície sú zamestnancami Mesta Trstená. Činnosť mestskej polície riadi náčelník, ktorý je vedúci zamestnanec priamo podriadený primátorovi. Pre náčelníka mestskej polície vyplývajú rovnaké práva a povinnosti ako pre ostatných vedúcich zamestnancov.

Mesto Trstená je **zriaďovateľom** štyroch rozpočtových organizácií a to :

- 1/ **Základná škola P. O. Hviezdoslava**, Ul. Hviezdoslavova 822, Trstená, ktorej riaditeľkou je Ing. Milena Smitková
- 2/ **Centrum voľného času**, Československej armády 957, Trstená, ktorej riaditeľkou je Ing. Zdenka Abrahámová
- 3/ **Základná umelecká škola**, Ul. Odbojárov 953, Trstená, ktorej riaditeľom je Mgr. Art. Jozef Tretina
- 4/ **Materská škola** , Ul. Oslobodenia 941, Trstená , ktorej riaditeľkou je Mgr. Daniela Kakačková.

Mesto Trstená je **zakladateľom** Trstenských technických služieb – TTS, s.r.o., so 100% účasťou mesta Trstená.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie mesta: Poslaním mesta je zabezpečovať verejnú správu na svojom území, ako aj prenesený výkon štátnej správy, za podmienok stanovených zákonmi, najmä ústavou SR a zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Naším poslaním je slúžiť všetkým obyvateľom Trstenej. Vytvárame podmienky pre vyvážený ekonomický rozvoj mesta, chránime všetkých jeho obyvateľov, ale aj okolitú prírodu a jej zdroje.

Vízie mesta: ďalší rozvoj mesta a spokojnosť občanov, neustále vytvárať a zlepšovať podmienky pre šťastný život ľudí, zvýšenie kvality života občanov mesta. Mesto Trstená sa chce stať moderným mestom s trvalo udržateľným rozvojom, ktoré poskytuje súčasným i budúcim

generáciám podmienky pre uspokojovanie profesijných, sociálnych a spoločenských potrieb, so zabezpečením ich osobných slobôd, ochrany ich majetku a životného prostredia. Je mestom pre občana, ktoré dynamizuje a uspokojuje jeho rastúce oprávnené nároky moderného štýlu života pri zachovávaní svojich tradícií.

Ciele mesta: zvýšenie schopnosti mesta rozvíjať sa komplexne, skvalitňovanie občianskej vybavenosti, životného prostredia, nadštandardný sociálny program, rozšírenie zázemia pre kultúru, kultúrne podujatia pre širokú verejnosť, podpora športu, rozvoj cezhraničnej spolupráce s viditeľným prínosom pre mesto. Spoločným cieľom stratégie mesta je zvyšovanie životnej úrovne a kvality života obyvateľov mesta a zlepšovanie podnikateľského prostredia v meste.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Zostavovanie konsolidovanej účtovnej závierky pre samosprávu je od 1. januára 2009 zákonnou povinnosťou.

Cieľom konsolidovanej účtovnej závierky je poskytnúť informácie o konsolidovanom celku ako o jednej ekonomickej jednotke – princíp fiktívnej ekonomickej jednotky ako aj lepšie riadenie konsolidovaného celku, jeho majetku a záväzkov, nákladov a výnosov. Zostavovanie konsolidovanej účtovnej závierky je proces nasledujúci po zostavení individuálnej účtovnej závierky.

Konsolidovaný celok Mesta Trstená a určenie metódy konsolidácie pre jednotlivé účtovné jednotky v rámci konsolidovaného celku Mesta Trstená k 31. 12. 2021

Organizácia	Patrí do konsolidovaného celku Mesta Trstená áno/nie	Metóda konsolidácie	Poznámky
Základná škola, P.O.Hviezdoslava, Ul. Hviezdoslavova 822, rozpočtová organizácia	áno	úplná	áno
Centrum voľného času, ČSA 957, rozpočtová organizácia	áno	úplná	áno
Základná umelecká škola, Ul. Odbojárov 953 Rozpočtová organizácia	áno	úplná	áno
Materská škola, Ul. Oslobodenia 941 Rozpočtová organizácia	áno	úplná	áno
Trstenské technické služby – - TTS, s.r.o., Ul. Hertela 323,	áno	úplná	áno

Mesto Trstená oznámilo svojím organizáciám, že v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 22, ods. 13 majú povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku za rok 2021 ako aj oznámenie o Konsolidovanom celku Mesta Trstená a určenie metódy

konsolidácie pre jednotlivé účtovné jednotky v rámci konsolidovaného celku Mesta Trstená k 31. 12. 2021.

Štruktúra konsolidovanej účtovnej závierky:

- konsolidovaná súvaha
- konsolidovaný výkaz ziskov a strát
- poznámky konsolidovanej účtovnej závierky

Konsolidovanú účtovnú závierku zostavilo Mesto Trstená metódou úplnej konsolidácie, ktorá je zložená z:

- konsolidácie kapitálu – predstavuje elimináciu podielov materskej účtovnej jednotky s vlastným imanom dcérskej účtovnej jednotky, ktoré na tieto podiely pripadá
- konsolidácie pohľadávok a záväzkov – predstavuje vylúčenie všetkých vzájomných pohľadávok a záväzkov medzi účtovnými jednotkami v konsolidovanom celku v plnej výške
- konsolidácie medzivýsledku – medzivýsledok vzniká pri predaji majetku medzi dvomi účtovnými jednotkami toho istého konsolidačného celku, pričom ocenenie majetku u kupujúceho je vyššie, než by bolo ocenenie majetku ak by k tejto transakcii nedošlo
- konsolidácie nákladov a výnosov – náklady a výnosy zo vzájomných vzťahov sa eliminujú (vylučujú, vynechávajú) z agregovaných údajov vo výkaze ziskov a strát (= fikcia ekonomickej jednotky).

Prehľad počtu zamestnancov konsolidačného celku k 31. 12. 2021

Organizácia	Zamestnanci muži		Zamestnanci ženy		Spolu počet zamestnancov	
	počet	%	počet	%	počet	%
Mesto Trstená	11	20,8	42	79,2	53	100
Základná škola Ul. Hviezdoslavova	7	9,6	66	90,4	73	100
Centrum voľného času	1	25,0	3	75,0	4	100
Základná umelecká škola	14	60,9	9	39,1	23	100
Materská škola, Ul. Oslobodenia 941	1	2,4	41	97,6	42	100
Trstenské technické služby – TTS, s.r.o.	22	91,7	2	8,3	24	100,00
C e l k o m	56	25,6	163	74,4	219	100,00

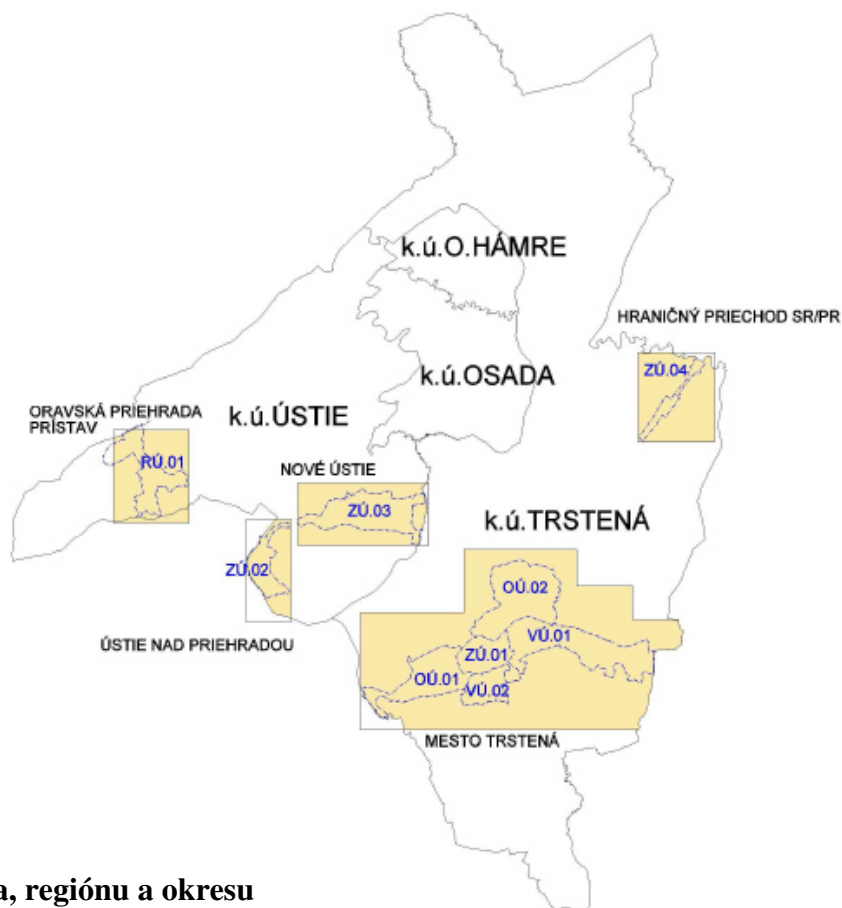
Kapitálová účasť

Mesto Trstená vlastní k 31. 12. 2021 akcie v Oravskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Dolný Kubín, 39 467 ks, menovitá hodnota 1 ks akcie je 25,891257 €, v celkovej hodnote 1.021.850,24 €, podiel Mesta Trstená na hlasovacích právach je 5,695 %.

5.1 Geografické údaje

Mesto Trstená tvoria 4 katastrálne územia:

1. Trstená
2. Ústie nad Priehradou
3. Osada - zatopená časť obce pod vodným dielom Oravská Priehrada
4. Oravské Hámre - zatopená časť obce pod vodným dielom Oravská Priehrada.

Poloha obce v území kraja, regiónu a okresu

Mesto Trstená s rozlohou 82,54 km² sa rozprestiera na severe Slovenska v hornej časti Oravskej kotliny, v nadmorskej výške 617 m. n. m., v údolí rieky Oravica na severovýchodnom okraji Oravy, neďaleko hraníc s Poľskou republikou a leží na významnej medzinárodnej ceste Budapešť- Krakov. Územnosprávne je začlenené do Vyššieho územného celku Žilinského samosprávneho kraja, do okresu Tvrdošín. Mesto Trstená je situované v severnej časti Slovenska, pri štátnej hranici s Poľskom.

Katastrálne územia okolitých obcí (Liesek, Vitanová, Čimhová, Hladovka, Suchá Hora, Zábiedovo a Brezovica) tvoria spádové územie mesta Trstená, pre ktoré má mesto zabezpečovať funkciu strediska so zariadeniami vyššej občianskej vybavenosti.

Susediace katastre mesta Trstená:

- katastrálne územie Bobrov
- katastrálne územie Brezovica
- katastrálne územie Liesek
- katastrálne územie Námestovo
- katastrálne územie Štefanov nad Oravou

- katastrálne územie Tvrdošín
- katastrálne územie Vavrečka
- katastrálne územie Zábiedovo

Najbližšie významné sídelné štruktúry:

- mesto Tvrdošín 6,0 km
- mesto Námestovo 15,0 km
- mesto Dolný Kubín 37,5 km
- mesto Ružomberok 54,0 km
- mesto Martin 78,0 km
- mesto Liptovský Mikuláš 60,0 km (78 km cez Ružomberok)
- mesto Žilina 89,5 km (cez Terchovú)
- Krakow 109 km
- Novy Targ 40 km

5.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov mesta

Mesto Trstená s počtom obyvateľov 7112 patrí medzi menšie sídla mestského typu na Slovensku. Za posledných 20 rokov má demografický vývoj klesajúci trend, ktorý sa odráža aj na vývoji počtu obyvateľov.

Tabuľka – Vývoj počtu obyvateľov Trstenej za roky 2011 – 2021

Rok	Počet obyvateľov
2011	7392
2012	7432
2013	7392
2014	7354
2015	7326
2016	7303
2017	7280
2018	7259
2019	7256
2020	7206
2021	7112

V posledných rokoch mesto Trstená zaznamenalo úbytok obyvateľstva, v porovnaní roka 2021 s rokom 2011 počet obyvateľov sa znížil o 280 obyvateľov. K 31.12.2021 mesto Trstená eviduje 7 112 obyvateľov, z celkového počtu obyvateľov k 31.12.2021 sú evidované ženy v počte 3 585 a muži v počte 3 527.

Veková štruktúra

Všeobecný trend starnutia populácie je viditeľný aj v meste Trstená. V porovnaní s východiskovým rokom 2011 došlo v roku 2021 k poklesu osôb v predproduktívnom veku o -

140, klesol počet osôb v produktívnom veku o -489 a stúpol počet osôb v poproduktívnom veku o hodnotu 349. Celkovo z porovnania týchto dvoch období je zrejmý pokles počtu obyvateľstva v roku 2021 o -280, z toho ženy je pokles o – 11 a mužov je pokles o – 269.

V roku 2021 bolo v evidencii 3 585 žien a v roku 2011 bolo 3 596 žien. V roku 2021 bolo v evidencii 3 527 mužov a v roku 2011 bolo 3 796 mužov.

V meste Trstená je stabilizovaný typ populácie, aj keď v porovnaní týchto dvoch období vidieť, že obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku ubúda a obyvateľov v poproduktívnom veku pribúda.

Samospráva však musí vytvárať aktívnu politiku vo vzťahu k mladým ľuďom v oblasti tvorby pracovných miest a rozvoja bývania.

Tabuľka – Produktivita obyvateľstva

Predproduktívny vek (0-15 rokov)		Produktívny vek (15-65 rokov)		Poproduktívny vek (65 a viac rokov)		Spolu
Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	
Rok 2021						
1173		4945		994		7112
632	541	2503	2442	392	602	
Rok 2011						
1313		5434		645		7392
702	611	2708	2726	386	259	

Národnostná a religiózna štruktúra

Slovenskú národnosť, podľa posledného SODB v roku **2021 deklarovalo** 6 934 obyvateľov, čo predstavuje 96,13 % z celkového počtu obyvateľstva 7 213. Z ostatných národností najviac je zastúpená poľská počtom 36, čo je 0,50%, česká 18 obyvateľov, čo je 0,25%, maďarská 4, čo je 0,06%, avšak ani jedna iná národnosť ako slovenská nepresiahla 1%.

Čo sa týka náboženského vierovyznania väčšina obyvateľstva je rímskokatolíckeho vyznania, 6 075 obyvateľov, čo je 84,22%. Druhou najpočetnejšou cirkvou je obyvateľstvo evanjelického – augsburského vyznania 53 obyvateľov, čo je 0,73%, gréckokatolícke v počte 25 obyvateľov, čo je 0,35%. Bez vyznania je 763 obyvateľov, čo je 10,58% a do kategórie nezistené sa radí 198 obyvateľov, čo je 2,75% obyvateľstva.

Isté negatívum je dosť vysoké percento obyvateľstva, ktoré má základné vzdelanie 14,29 %. Oproti k tomu pozitívnym faktom je skupina obyvateľstva so stredoškolským – učňovské bez maturity 1 328 obyvateľov (18,41 %), úplné stredné s maturitou 2 057 obyvateľov (28,52%), vyššie odborné vzdelanie v počte 341 obyvateľov (4,73%), vysokoškolským vzdelaním v počte 1 470 obyvateľov (20,38%). Do kategórie – bez školského vzdelania – patrí veková skupina 0 – 14 rokov v počte 860 obyvateľov (11,92%) a veková skupina 15 a viac v počte 8 obyvateľov (0,11%). Nezistené vzdelanie bolo u 118 obyvateľov (1,64%). Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva mesta Trstená sa len minimálne líši od ostatných regiónov Slovenska.

5.3 Ekonomické údaje

Nezamestnanosť, štruktúra nezamestnanosti, vývoj nezamestnanosti

Systémové zmeny hospodárstva na Slovensku začiatkom 90. rokov 20. storočia vyvolali reakciu v podobe prudkého zvýšenia nezamestnanosti na celom území Slovenska, teda aj v Trstenej. Najviac nezamestnaných obyvateľov obce bolo v rokoch 1998 – 2002. Podstatné zvýšenie zamestnanosti v Trstenej nastalo v rokoch 2003 – 2008 (kedy úrady práce evidovali v priemere 215 uchádzačov o zamestnanie). Dopady hospodárskej krízy, ktoré sa prejavili od roku 2009 spôsobili značný nárast počtu UoZ na úroveň 452 v roku 2012, ktorý mal mierne kolísavý trend až do r. 2021, kedy sa negatívne prejavili dopady pandémie na vývoj hospodárstva a tým aj zvýšenie miery nezamestnanosti.

Poznámka : Údaje za rok **2021** boli dostupné s uvedením miery nezamestnanosti evidovanej nezamestnanosti za okres Tvrdošín vo výške **4,80 %**. Pre porovnanie rok 2020 predstavoval mieru nezamestnanosti za okres Tvrdošín 6,30%. V roku 2021 teda miera nezamestnanosti v okrese Tvrdošín poklesla o -1,5% , čo bolo spôsobené v prevažnej miere pandemiou ochorenia Covid-19 v roku 2020..

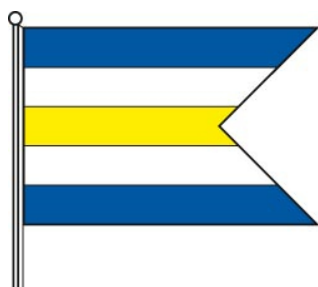
5.4 Symboly mesta

Erb mesta Trstená

Erb mesta tvorí v modrom štíte zo zlatého položeného polmesiaca vyrastajúca zlatonimbá Panna Mária v striebornom rúchu, vľavo v náručí so strieborným zlatonimbým Ježiškom.

Vlajka mesta Trstená

Mestská vlajka má podobu piatich pozdĺžnych pruhov modrého, bieleho, žltého, bieleho a modrého. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je dvomi cípmi, t. j. jedným zástrihom, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami mestského erbu.

Pečať mesta Trstená

Pečať mesta tvorí erb mesta s kruhopisom mesto Trstená.

Pečať mesta tvorí erb mesta s kruhopisom „HOC SIGILLUM PROCEDIT – 1371 DE CIVITATE TRSTENA“. Pečať sa používa pri slávnostných príležitostiach – udelenie čestného občianstva, na pečatenie

významných listín, dokumentov a pod. Pečať a pečatidlo uschováva primátor mesta.

5.5 História mesta

Mesto Trstená leží v hornej časti Oravskej kotliny, v nadmorskej výške 607 m.n.m., v údolí riečky Oravica na severovýchodnom okraji Oravy, tesne pri hraniciach s Poľskou republikou. Vďaka svojej strategickej polohe sa mesto s rozlohou 82,54 km² už v minulosti stalo dôležitým hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom regiónu Hornej Oravy.

Trstená bola založená zakladacou listinou v roku 1371 ako trhové mesto s výsadným postavením, čo malo napomôcť jej rýchlemu rozvoju a už v krátkej dobe predstihla mnohé staršie osady na Orave. Písomné doklady potvrdzujú existenciu remeselníckych cechov ako kožušníkov, čižmárov, tesárov a hrnčiarov. Najznámejší bol cech hrnčiarsky, ktorý si zachoval svoju kontinuitu dodnes.

V roku 1609 kráľom Matejom II. mu boli udelené práva na štyri výročné jarmoky. V tradícii usporadúvania trhov a jarmokov pokračuje aj v súčasnosti, kedy sa konajú pravidelne "**Škapuliarsky jarmok**" v mesiaci júl (vždy víkend pred 16.7.), a "**Martinský jarmok**" konaný z príležitosti odpustovej slávnosti zasvätenia kostola sv. Martinovi v mesiaci november (koná sa pred 12. novembrom).

Tak ako v minulosti aj v súčasnosti Mesto Trstená patrí ku kľúčovým bodom Oravy v oblasti školstva, zdravotníctva, priemyslu a náboženského života. Nachádzajú sa tu dve základné školy, základná umelecká škola, Centrum voľného času a Gymnázium Martina Hattalu. Na území mesta pôsobí viacero priemyselných podnikov a firiem, ktoré ponúkajú prácu pre obyvateľov Trstenej a blízkeho okolia.

Srdcom a centrom mesta je Námestie M.R. Štefánika, kde sa obyvatelia stretávajú, prichádzajú za obchodom, zábavou a oddychom.

Poloha mesta a krása okolitej prírody vytvárajú ideálne podmienky na rekreačné a voľnočasové aktivity a možnosti pre domáчих aj návštevníkov mesta. Kultúrnemu a spoločenskému vyžitiu slúži Dom kultúry a kino, kde sa konajú kultúrne a spoločenské podujatia.

Pre športovo založených obyvateľov Trstenej ako aj blízkeho okolia slúžia telocvične v meste, športový areál pod Kľozovom a iné športoviská.

5.6 Kultúrne pamiatky a pamätihodnosti

Kostol sv. Martina

Dominantou Trstenej je farský Kostol svätého Martina, ktorý spolu so svojim areálom patrí k najvýznamnejším pamiatkam na Orave.

V roku 1371 so vznikom mesta bol postavený gotický kamenný kostol zasvätený Panne Márii, ktorej postava sa nachádza aj v erbe mesta. V roku 1397 je prvýkrát doložená existencia farnosti v Trstenej. Podľa vizitácie z roku 1559 bol kostol zasvätený Panne Márie. V 17. storočí

farský kostol slúžil potrebám evanjelickej komunity. V roku 1641 bol kostol obnovený v renesančnom slohu a neskôr v roku 1683 vyplienený spolu s celým mestom litovským vojskom poľského kráľa Jána III. Sobieskeho, ktorého úlohou bolo oslobodiť Viedeň spod tureckého obklúčenia. V dôsledku zmien v náboženskom myslení v 17. storočí, pôvodné zasvätenie farského kostola Panne Márii bolo vystriedané svätým Martinom (symbolizuje ideál rytierstva). V rokoch 1741 až 1747 došlo k rozsiahlej barokovej prestavbe za miestneho farára Ondreja Utoša. Kostol bol rozšírený o trojlodie a zvýšený o barokovú cibulovitú vežu. Začiatkom 20. storočia kostol dostal nový mobiliár: oltáre, nástenné maľby a vitrážové okná v presbytériu. Taktiež boli do interiéru kostola osadené tri nové oltáre, ktorých autorom je majster Ferdinand Prinoth z Tirolska. Hlavný oltár je zasvätený sv. Martinovi, mužský bočný oltár je dedikovaný sv. Jánovi Nepomuckému a ženský bočný oltár je zasvätený sv. Rozálii. Počas Druhej svetovej vojny bol kostol vážne poškodený. Po skončení vojny došlo k vnútorným a vonkajším úpravám kostola. V rokoch 1998 až 2002 nadobudol Kostol sv. Martina súčasnú podobu.

Veža Kostola sv. Martina v Trstenej

Základy veže farského kostola boli položené v období novoveku, zrejme v polovici 17. storočia na starších stredovekých základoch. V období komplexnej prestavby kostola v 40. rokoch 18. storočia veža mala barokovú strechu s tzv. cibulovitým zakončením. Na jar 1945 bola veža nešťastným zásahom delostreleckej strely vážne poškodená. Po roku 1945 sa začala uskutočňovať jej postupná obnova a rekonštrukcia. V rokoch 1947 až 1948 sa rekonštrukcia veže vykonala pod dozorom a za spoluúčasti majstra Petra Petráša a majstra Titusa Vajdu. Projekt rekonštrukcie veže vypracoval v Levoči projektant Eugen Ormay, rodák z Trstenej. Pri obnove veže pribudli k nej aj štyri menšie vežičky. Výška veže je 49 metrov a balkón sa nachádza vo výške 26,5 metra. Vo vnútri je inštalovaný pôvodný mechanizmus hodín z roku 1949. Vo zvonici veže boli umiestnené štyri zvony, ktoré boli liate v Českej u Brna v roku 1947 vo firme R. Manoušek. Boli poháňané na elektrický pohon. Najväčší zvon váži 1,6 tony a je zasvätený svätému Martinovi - patrónovi kostola. Menšie od neho sú zvony Ave Maria (410 kg) a Božské Srdce (760 kg). Najmenší zvon je tzv. umieračik je zasvätený svätému Jozefovi a váži 190 kg. Nové zvony boli posvätené na slávnosť Škapuliarskej Panny Márie 16. júla 1948 za účasti spišského diecézneho biskupa Mons. Jána Vojtaššáka. V roku 2008 bola veža farského kostola obnovená a komplexne sprístupnená širšej laickej i odbornej verejnosti ako súčasť hmotného sakrálneho a kultúrneho dedičstva mesta Trstená.

Krypta Kostola sv. Martina

Existencia krýpt pod farským kostolom siaha minimálne do polovice 17. storočia. Už v roku 1700 sa uvádza, že „*pánovi farárovi bolo nariadené, aby luteránski mešťania, ktorí zomrú bez spovede bez sv. prijímania a tí, ktorí ho ani k sebe nezavolajú počas agónie, nebudú pochovaní v kostole alebo na cintoríne s cirkevnými obradmi, so spevom a za zvonenia zvonov.*“ Toto je azda najstaršia písomná zmienka o tom, že sa aj vo farskom kostole pochovávalo. Pred rokom 1715 došlo k rozšíreniu farského kostola a pristúpilo sa aj k úprave krýpt a v rokoch 1741 až 1747 sa realizovalo ich rozšírenie. Od 40. rokov 18. storočia sa pod farským kostolom nachádzali dve krypty. Jedna bola situovaná pod svätyňou a druhá bola lokalizovaná v zadnej časti lode kostola pod chórom. Do týchto krýpt sa pochovávali významní členovia meštianskych rodín a rodov, diecézni kňazi ako aj členovia františkánskeho rádu. V dôsledku kráľovských nariadení koncom 18. storočia bolo používanie krýpt obmedzované. Do krýpt sa prestalo pochovávať niekedy v prvej tretine 19. storočia. Z pôvodného inventáru krýpt sa zachoval unikátny súbor truhiel jednotlivých mešťanov, ktoré boli ornamentálne dekorované a kolorované. Ďalším unikátom sú kolorované truhly maloletých detí. V jarných mesiacoch roku 1945 došlo

k čiastočnému vyrabovaniu a vyplneniu krýpt počas prechodu frontu, keď ustupujúce nemecké jednotky boli zatlačené a porazené Červenou armádou. V roku 2017 sa zrealizovala obnova krypty pod farským kostolom, ktorej cieľom je propagácia kultúrneho hmotného dedičstva mesta Trstená. Sprístupnená krypta má obdĺžnikový pôdorys s rozmermi 8,99 x 4,46 m.

Vstupná brána

Vznik vstupnej brány možno položiť pravdepodobne do polovice 17. storočia. Ide o jednoduchú jednopodlažnú stavbu obdĺžnikového pôdorysu. V hornej časti vstupnej brány sa nachádza miestnosť, kde bol uložený mestský archív a zároveň v dolnej časti sa nachádzala jama, ktorá slúžila ako verejné väzenie. Na prízemí na čelnej stene sa nachádza jedno z najstarších barokových vyobrazení Panny Márie spolu s malým Ježišom v Trstenej. Reliéfne zobrazenie Panny Márie s Ježiškom v náručí ju ukazuje ako Kráľovnú neba, kde malý Ježiš drží v ruke posvätný škapuliar. Toto vyobrazenie sa nachádza v oválnej kartuši a okolo obrazu sa nachádzal latinský nápis: „*Regina coeli laetare, aleluja.*“ Po stranách do priestoru vystupujú dve barokové hlavy malých anjelov. Toto vyobrazenie Panny Márie Karmelskej – Škapuliarskej bezprostredne súvisí so založením Bratstva Panny Márie Karmelskej v Trstenej v rokoch 1728 až 1731. Na vstupnej bráne v jednej z ník sa nachádza pieskovcová baroková socha sv. Anny spolu s maloletou pannou Máriou. Táto socha je už doložená vo vizitácii z roku 1776. Na druhej strane je v nike pieskovcová socha sv. Antona Paduánskeho, jedného z patrónov františkánskej rehole. Obe sochy pravdepodobne vznikli v dielni oravských kamenárov Belopotockých. Vstupná brána ako **národná kultúrna pamiatka** predstavuje významnú súčasť hmotného kultúrneho dedičstva mesta Trstená.

Historické murované spovednice v ohrade farského kostola

Súčasťou historickej ohrady a priestoru farského Kostola svätého Martina je celkom desať murovaných spovedníc. Tieto spovednice predstavujú sakrálny architektonický unikát na hornej Orave. Vznikli pravdepodobne na prelome 18. a 19. storočia. Práve v tomto období prekvitala v Trstenej úcta k Panne Márii ako patrónke mesta. Tieto spovednice slúžili na vysluhovanie sviatosti zmierenia veriacim na verejnom priestranstve. Počas pravidelných pútí na rôzne sviatky Panny Márie, najmä na sviatok Panny Márie Karmelskej (Škapuliarskej, 16. júla), do Trstenej prichádzali tisíce pútnikov z celej Oravy i z poľskej Haliče. Dobové dokumenty z 19. storočia uvádzajú, že na sviatky Panny Márie tu spovedali desiatky diecéznych kňazov i františkánskych pátrov. Murované spovednice postupne strácali svoju pôvodnú funkciu. Obmedzením náboženskej slobody po roku 1948 pretrvali ako architektonické dielo našich predkov.

Kaplnka sv. Kríža

Kaplnka sv. Kríža (pôvodne zasvätená Panne Márii Karmelskej) sa nachádza v juhovýchodnej časti areálu farského kostola. Kaplnka sa začala stavať v roku 1741 a bola dokončená v polovici 40. rokov 18. storočia. V jej interiéri sa nachádza drevený kríž s barokovým korpusom ukrižovaného Ježiša Krista a fragment z pôvodného oltára s obrazom, ktorý bol namalovaný v roku 1997. Okenné vitráže sú dielom majstra V. Krpela z Bratislavy.

Socha Panny Márie Kráľovnej s dieťaťom Ježišom

Na východnej časti ohradného kostolného múru sa nachádza baroková socha Panny Márie Kráľovnej s dieťaťom Ježišom. Celá socha Panny Márie je pokrytá vrstvou cementovej škrupiny, pod ktorou sa nachádza samotný kameň s polychrómiou. Možno predpokladať, že súsošie vzniklo v druhej polovici 18. storočia, pretože už v roku 1776 je doložených v Trstenej viacero

sôch znázorňujúcich Pannu Máriu. Baroková socha Panny Márie Kráľovnej spolu s Ježišom je zaradená medzi **národné kultúrne pamiatky**.

Socha sv. Floriána

Baroková socha sv. Floriána je národnou kultúrnou pamiatkou. V roku 1992 bola umiestnená pred budovu rímskokatolíckeho farského úradu. Jej stĺp tvorí hranolový sokel. Na ňom je volutami zovretý sokel s nápisom dekorovaný rozetami. Hlavica stĺpa je ozdobená hlavičkami malých anjelov. Socha sv. Floriána – patróna hasičov bola vytvarovaná v bohatom pohybe. Na stĺpe je nápis: „*INTERCESIO TVA S. FLORIANE A FVRORE FLAMMARVM PRAESTET SECVRITATEM*“ (slovenský preklad: *Tvoj príhovor, svätý Florián, nech zabezpečí istotu mešťanov pred zúrivosťou plameňov*) a „*EX VOTO CVRAVIT IOANNES STEPHANIDES ANNO 1705*“ (slovenský preklad: *Podľa sľubu dal postaviť Ján Štefanides v roku 1705*). Táto baroková plastika sv. Floriána predstavuje jednu z najstarších barokových sôch na hornej Orave.

Kostol svätého Juraja

Kostol svätého Juraja je vo vlastníctve rehole Menších bratov františkánov. Jeho základy boli položené na prelome 17. a 18. storočia. Kostol je trojlodňový a má neorománsku fasádu. V jeho okolí sa nachádzal príkostolný cintorín, kde sa pochovávalo až do roku 1780. V priebehu 18. storočia prešiel výraznou barokovou úpravou. Mimoriadne cenné sú bočné oltáre - Panny Márie a Božského Srdca Ježišovho, ktoré sú majstrovským dielom brata Konráda Švestku, OFM zo Žiliny z roku 1893. Bohostánok na hlavnom oltári je dielom tirolského majstra Ferdinanda Printha. Z druhej polovice 19. storočia pochádza aj ďalší bočný oltár venovaný sv. Františkovi. Kostol nadobudol súčasnú podobu po veľkom požiari mesta v roku 1912. V roku 2012 došlo ku komplexnej výmene starého organu z roku 1902. Nový organ bol daný do užívania v apríli 2013.

Františkánsky kláštor

Peknou architektonickou budovou a dominantou námestia je františkánsky kláštor vybudovaný v rokoch 1776 – 1780. Podobne ako kostolík aj kláštor bol niekoľkokrát prestavaný. Novšie úpravy v 20. storočí pozmenili i tvar okien. Kláštor spolu s prípojnou budovou má pôdorys tvaru „L“, a pôvodnú klenutú priebežnú chodbu, ktorou sa vchádza do klenutých miestností. Súpis výtvarných pamiatok Oravy z roku 1944 uvádza, že v inventári kláštora sa nachádza obraz Márie Magdalény s pekným starým rámom z konca 16. storočia a obraz sv. Františky z 18. storočia. Na dolnej chodbe kláštora je umiestnená baroková spovednica a patronátne lavice z 18. storočia. Je to práca neznámeho autora. Drevené lavice v hladkom prevedení, majú bohato vykrojované bočnice. Drevo je mramorované. Kláštor bol po roku 1950 sídlom referátu ONV. V roku 1971 bol prestavaný na hotel Oravica. Po roku 1989 sa opäť stal vlastníctvom františkánskej rehole a v súčasnosti sa využíva na rôzne účely spojené s činnosťou františkánskej rehoľnej komunity.

Socha sv. Jána Nepomuckého

Svätý Ján Nepomucký je patrónom spovedného tajomstva a zároveň nebeským ochrancom pred záplavami a povodňami, ktoré Trstenú postihovali na jar a v období jesene.

Stĺp so sochou svätého Jána Nepomuckého je doložený už v roku 1776. Správa z kanonickej vizitácie z roku 1820 uvádza, že bola postavená nová socha tohto svätca na náklady mesta. V roku 1876 bola stredná časť stĺpa nahradená novým kamenným blokom s reliéfmi svätého Michala archanjela na južnej strane a svätého Floriána na severnej strane. Kópie reliéfov z tohto stĺpu sa nachádzajú na Slanickom ostrove umenia.

Budova starého gymnázia

Budova reálneho nižšieho gymnázia bola postavená veľmi rýchlo s podporou uhorského ministerstva školstva a Oravskej stolice. Základný kameň bol položený v roku 1868 a už v roku 1869 sa tu vyučovalo. V roku 1875 sa premenovalo na *Kráľovské katolícke gymnázium v Trstenej*. Po roku 1918 bolo premenované na *Bernolákovo štátne nižšie reálne gymnázium*. V tejto školskej inštitúcii vyrástli viaceré osobnosti, ktoré sa zapísali do dejín Slovenska i do pohnutej minulosti Trstenej. V roku 1934 gymnázium svoju činnosť ukončilo. Na jeho tradíciu nadviazalo Gymnázium Martina Hattalu. Budova telocvične v roku 1912 vyhorela a potom bola pristavaná nová. V súčasnosti budovu prevádzkuje Základná škola a materskou školou R. Dilonga v Trstenej.

Wilcsekova kúria

Zemianska baroková kúria rodiny Vilčekovcov pochádza z druhej polovice 18. storočia. Ide o prízemný murovaný objekt s obdĺžnikovým pôdorysom. Objekt tvorí viacpriestorová budova so stredovým priechodom, z ktorého sú vstupy do obytných priestorov a pivnice. V obytných miestnostiach sú zachované klenby so štukovou výzdobou z konca 18. storočia. Objekt má veľkú manzardovú strechu so stredovou manzardovou izbou.

Táto stavba v minulosti, asi od prvej polovice 19. storočia, slúžila ako rodinné sídlo šľachtického rodu Vilčekovcov. Posledným vlastníkom bol právnik a župný notár Albín Vilček. Neskôr budova slúžila ako sídlo Dopravného inšpektorátu, Dom dôchodcov a naposledy ako Centrum voľného času. Cieľom mesta Trstená je postupne pretvoriť túto stavbu na mestské múzeum.

Budova ľudovej školy

Budova bývalej mestskej ľudovej školy sa nachádza na pomedzí ulíc Kukučínova a Železničiarov. Základy tejto kamennej murovanej stavby siahajú do roku 1806, kedy ju dokladá latinská kanonická vizitácia trstenskej farnosti. V druhej polovici 19. storočia túto školu viedli františkáni (P. Ľudovít Potocký, OFM; P. Lambert Kovarík OFM a iní). Budova v 20. a 30. rokoch 20. storočia prešla výraznými prestavbami a v tomto období nadobudla dnešnú architektonickú podobu. V 30. rokoch 20. storočia pôvodný vchod do školy bol zo strany dnešnej Bernolákovej ulice. Po roku 1948 bola vyvlastnená štátom a naďalej slúžila výchovným účelom ako materská škôlka. Na budove sa zachovali dobové nadokenné stavebné prvky, ktoré sú pravdepodobne zo začiatku 20. storočia. V súčasnosti budovu využíva občianske združenie V.I.A.C. a sídli v nej Komunitné centrum Sinaj, ktoré plní sociálne, komunitné, vzdelávacie a výchovné účely.

Židovská synagóga

Židovská synagóga bola postavená v polovici 19. storočia v blízkosti hlavného námestia. Jej pôdorys má rozmery 12x15 metrov. V budove sú dve schodiská, jedna predsieň a galéria pre ženy, ktorá je podopretá štyrmi stĺpmi. Portál hlavného vchodu má renesančný charakter. Do Trstenej často prichádzal hlavný rabín z Dolného Kubína a radil veriacim. Židovská komunita aj po vzniku Československej republiky v roku 1918 naďalej patrila do kompetencie rabína v Dolnom Kubíne. Jej miestnym duchovným bol kantor Leopold Jehuda Adler. Duchovným kantorom v roku 1942 bol Jakub Löwenwirth. Synagóga na bohoslužobné účely slúžila až do roku 1942, do obdobia prvých transportov. Prechodne slúžila svojmu pôvodnému účelu ešte do vypuknutia SNP. Po skončení druhej svetovej vojny bola využívaná na rôzne účely, dokonca aj ako sklad obilia. V súčasnosti je majetkom Ústredného zväzu židovských náboženských obcí. Jej priestory boli v minulosti tiež

využívané na komerčné účely. Na základe zmluvy medzi Ústredným zväzom židovských náboženských obcí a mestom Trstená zo dňa 8.4.2019, bola daná budova do nájmu mestu Trstená. Zámerom využívania tejto budovy je vytvoriť vhodné priestory pre školenia a výchovno-vzdelávacie aktivity v meste Trstená.

Budova židovskej školy

Budova niekdajšej židovskej školy tvorí jednotný kompaktný celok spolu s bývalou synagógou. Je pravdepodobné, že táto pôvodná židovská škola bola postavená v jednom časovom horizonte spolu so synagógou, teda v druhej polovici 19. storočia. Podľa písomných záznamov židovská škola v Trstenej fungovala s vlastným židovským učiteľom do druhej polovice dvadsiatych rokov 20. storočia. Neskôr slúžila pre potreby mestskej ľudovej školy. V súčasnosti je v nej zriadený obchod s obuvou.

Vstupná brána, sochy sv. evanjelistu Jána a plačúceho Ježiša Krista na Hýbli

V roku 1755 mestská samospráva v spolupráci s miestnym farským úradom dala postaviť dve kamenné pieskovcové sochy na cintoríne za riečkou Oravicou na Hýbli. Boli to sochy svätého apoštola Jána - evanjelistu, ktorý drží v ruke knihu - symbol Svätého písma a plačúceho Ježiša Krista. Zaujímavou sochou je plačúci Ježiš Kristus, pod ktorým je latinský nápis inšpirovaný citátom zo Svätého písma: „*Videns civitatem, flevit super eam*“ (Lukáš 19, 41, v slovenskom preklade: „*Zazrel mesto, plakal nad ním.*“). Inšpiráciou pre postavenie týchto sôch bola symbolika zo Svätého písma, kde vrch Hýbel s cintorínom nad mestečkom predstavoval Golgotu (Kalváriu) s miestom umučenia Ježiša Krista v Jeruzaleme. Socha plačúceho Spasiteľa symbolizuje zármutok Krista nad plačom jeruzalemských žien. Možno sa nazdávať, že iniciátorom postavenia oboch sôch bol vtedajší horlivý farár Ondrej Utoš, rodák zo Zábiedova, v spolupráci s misiou františkánov v Trstenej. Sochy boli reštaurované v ateliéri akademického sochára a reštaurátora Jána Filu.

Pamätník padlých v Prvej svetovej vojne a decénia ČSR

Tento pamätník bol postavený pri príležitosti 10. výročia od založenia Československej republiky a ako prejav vďaky zomrelým občanom, ktorí zahynuli na frontoch Prvej svetovej vojny. Autorom tohto projektu bol v roku 1928 miestny učiteľ a predseda osvetovej komisie Ján Dafčík. Zhotoviteľom bol murársky majster Jozef Fedor, pôvodom z Trstenej. Pomník stojí na pravej strane štátnej cesty. Nachádza sa na vyvýšenine v podobe jednoduchého kamenného pomníka a je z hrubo opracovaného lomového kameňa. Pamätník má tvar zrezaného štvorbokého ihlana, ktorý je na vrchole ukončený plastikou Panny Márie s dieťaťom Ježišom. V priečelí pomníka je v strede letopočet „1918-1928“ a nápis „*K MÁRII VOLÁME V KAŽDEJ ÚZKOSTI.*“ Tento pamätník bol vyhlásený za **národnú kultúrnu pamiatku**.

Pomník a pamätné miesto obetí Druhej svetovej vojny

Pomník a pamätné miesto sa nachádza na okraji intravilánu mesta pri lesnom poraste. Jeho autorom bol v roku 1952 akademický sochár Vojtech Ihriský a architekt František Faulhammer. Pomník je postavený na podstavci tvorenom zvislo postavenými kamennými kvádrmi. Pomník tvorí blok pieskovca doskového tvaru, ktorého predná stena je stvárnená ako figurálny reliéf pozostávajúci z postáv dvoch mužov, žien a dieťaťa. Dňa 10. júna 1945 pochovali v Trstenej za veľkej účasti obyvateľov nevinné obete Druhej svetovej vojny do spoločného hrobu na vhodnom mieste neďaleko pri jubilejnom pomníku v lese Halečková. Cirkevné obrady tu vykonal dekan – farár v Trstenej Michal Bačík a za Okresný národný výbor v Trstenej prehovoril predseda Eugen Ryboš.

Pamätník Červenej armády

Pamätník bol postavený v roku 1945 po skončení Druhej svetovej vojny ako prejav vďaky miestnych občanov za oslobodenie. Pamätník je situovaný na námestí pred budovou bývalého reálneho gymnázia. Tvorí ho podstavec štvorcového pôdorysu obložený lomovým kameňom, na ktorom je rad troch podstavcov. Posledné dva sú z travertínu, na ktorých je štvorhranný blok s brúsenými travertínovými pamätnými tabuľami na každej strane. Je ukončená hlavicou, na ktorej stojí štvorhranný zrezaný ihlan. Na jeho čelnej strane je zlátený znak socialistického proletariátu. Na vrchole pomníka je umiestnená päťcípá zlátená hviezda. Pomník bol naposledy reštaurovaný akademickým sochárom Jánom Filom v roku 2006.

Židovský cintorín

Židovský cintorín v Trstenej sa nachádza juhozápadne od mesta, na hranici katastra mesta Tvrdošín. Len niekoľko metrov od neho je židovský cintorín v Tvrdošíne. Cintorín je umiestnený v lesnom poraste, na mierne šikmom teréne, asi dva a pol kilometra od centra mesta. Cintorín je obdĺžnikového tvaru a po celom obvode je ohradený kamenným múrom. Na niektorých miestach je však už poškodený. Do cintorína sa vchádzalo kamennou bránou, od cesty z Trstenej do Tvrdošína. Prevažná časť náhrobných kameňov sa nachádza v hornej a ľavej časti od vchodu. Tvar, výzdoba a materiál náhrobných kameňov je rôzny. Najstaršie náhrobné kamene sú vyrobené z pieskovca. Mnohé pochádzajú z 19. a 20. storočia, sú však vplyvom počasia značne poškodené a texty sú málo alebo nečitateľné.

Budova mestského úradu

Budova dnešného mestského úradu v Trstenej bola pôvodne postavená v rokoch 1908 až 1910 belgickou baníckou firmou, ktorá v Liesku a Čimhovej pokusne začala ťažiť hnedé uhlie. Pôvodne táto budova bola umiestnená v Liesku ako sídlo belgickej banskej spoločnosti, ktorá hľadala možnosti povrchovej exploatácie hnedého uhlia v okolí Trstenej, v Liesku a v Čimhovej ako aj v iných častiach hornej Oravy. Neskôr (v období ešte existencie Rakúsko-Uhorska) táto budova bola rozobraná a premiestnená do Trstenej a znovu postavená. Táto budova slúžila až do roku 1960 ako sídlo okresného úradu, kedy Trstená prestala byť sídlom okresu a celková agenda sa presunula do Dolného Kubína. Od roku 1960 v tejto budove sídlil mestský národný výbor. Počas doterajšej celej existencie tejto budovy nebola komplexne opravovaná. Až v roku 2018 a 2019 prebehla rekonštrukcia budovy mestského úradu.

Námestie Milana Rastislava Štefánika

Pravdepodobne v čase prestavby kostola, brány a hradieb a ďalších pamiatok z tohto obdobia z polovice 18. storočia sa dotvorilo aj námestie a uprostred neho vznikla aj radnica, postavená podobne ako iné domy mesta z dreva. Na prelome 18. a 19. storočia sa do Trstenej prisťahovali Židia, ktorí veľmi ovplyvnili ďalší vývoj mesta. V krátkom čase sa stali významnými a vplyvnými občanmi a mohli si zakúpiť najlepšie pozemky mesta pre výstavbu súkromných i podnikateľských objektov, ktoré dnes obkolesujú celé námestie. Mnohé z týchto židovských domov majú viac ako 200 rokov a patria medzi architektonické skvosty mesta.

Hotel Roháč

Hotel Roháč bol postavený asi v polovici 19. storočia. Predtým jednopodlažná budova pravdepodobne slúžila ako pánska krčma, neskôr slúžil ako mestský hotel. V priestoroch hotela

určitý čas sídlil aj richtár a obecný žalár. Vchádzalo sa do neho cez podchod, neskôr ho zamurovali.

Významné pamiatky na území mesta Trstená:

Na administratívnom území mesta Trstená sa nachádzajú nasledovné národné kultúrne pamiatky (NKP), ktoré sú evidované v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (UZPF):

Katastrálne územie	Pamiatkový objekt	Zauž. názov PO
Trstená	Kostol	farský kostol sv.Martina
Trstená	Kaplnka	bývalá kapln.P.M.Karmel.,bašta
Trstená	Brána	vstupná brána
Trstená	Múr ohradný so spovednicami	bývalé opevnenie kostola
Trstená	Cintorín príkostolný	stredoveký a novoveký cintorín
Trstená	Socha	socha Madony
Trstená	Socha-VSA	sv.Anna vyučuje Pannu Máriu
Trstená	Socha-VSA	socha sv.Antona Paduánskeho
Trstená	Pilier s podstavcom	pilier pod sochou sv.Floriána
Trstená	Socha	socha sv.Floriána
Trstená	Kúria	Wilcsekova kúria
Trstená	Pomník	10.výročie vzniku ČSR+padlí
Trstená	Tabuľa pamätná	pam.tabuľa revolučného NV
Trstená	Kostol	Kostol sv. Juraja
Trstená	Konvent	Konvent františkánov

5.7 Významné osobnosti mesta

Osobnosti mesta Trstená:

Osobnosti mesta Trstená	
Rudolf Dilong (1.8.1905 v Trstenej - 7.4.1986 v Pittsburghu v USA)	Františkánsky kňaz, básnik, prozaik, publicista a dramatik. Mimoriadne plodný spisovateľ na Slovensku i v emigrácii, predstaviteľ slovenskej katolíckej moderny.
Ján Doranský (28.5.1911 v Trstenej - 6.4.1973 Montreal, Kanada)	Spisovateľ, publicista a úradník.
Štefan Furdek (2.9.1855 v Trstenej - 18.1.1915 v Clevelande v USA)	Katolícky kňaz, organizátor duchovného a kultúrneho života krajanov v USA. Vydavateľ prvého časopisu pre slovenských vysťahovalcov. Zakladateľ a prvý predseda Slovenskej ligy v Amerike. Podieľal sa na vzniku ČSR (Clevelandská a Pittsburská dohoda z roku 1915 a 1918).
Hugolín Martin Gavlovič (11.11.1712 v Čiernom Dunaji v Poľsku-17.6.1787 v Horovciach)	Básnik, františkán. V Trstenej prežil detstvo. Tu získal aj základné vzdelanie. Patrí do generácie predbernolákovských spisovateľov
Martin Hattala (4.11.1821 v Trstenej - 11.12.1903 v Prahe)	Univerzitný profesor, jazykovedec. Autor diela Krátka mluvnica Slovenská (1852), od jej vydania sa datuje kodifikácia nového spisovného jazyka.

Matúš Jankola (2.8.1872 v Budapešti-5.5.1916 v Bridgeporte v USA)	Rímskokatolícky kňaz. Bol spoluautorom Memoranda Slovenskej ligy v USA.
Silvester Jozef Jankola (15.2.1895 v Trstenej - 22.10.1975 vo Valparaise v USA)	Františkánsky kňaz, náboženský spisovateľ.
Andrej Kavuljak (5.12.1885 v Ústí – 30.5.1952 v Dolnom Kubíne)	Lesný inžinier, historik. Jeho dielo Historický miestopis Oravy je základným dielom o oravských dejinách.
Anton Kocian (13.6.1900 v Zuberici-28.3.1984 v Trstenej)	Ornitológ, zoológ, pedagóg, milovník a ochranca prírody, autor viacerých prírodovedeckých prác, priekopník turistiky na Orave
Ján Koiš (19.3.1793-11.5.1839 v Budapešti v Maďarsku)	Slovníkár, zberateľ slovenských ľudových piesní. Patrí do generácie bernolákovských kultúrnych a národných pracovníkov
Celestín Alojz Lepáček (11.6.1905 v Trstenej - 8.10.1955 v Trnave)	Františkánsky kňaz, literárny historik, prekladateľ. Systematicky sa zaoberal skúmaním života a diela osobností staršej slovenskej literatúry.
Ondrej Metod Lucký (21.11.1919 v Trstenej - 13.7.2008 v Bratislave)	Františkánsky kňaz, spisovateľ.
Viktor Trstenský (20.3.1908 v Trstenej – 7.12.2006 v Trstenej)	Katolícky kňaz, pápežský prelát, disident, politický väzeň, spisovateľ, nositeľ Pribinovho kríža I. triedy.
Milo Urban (24.8.1904 v Rabčiciach – 10.3.1982 v Bratislave)	Spisovateľ, prekladateľ a novinár. Chodil do gymnázia v Trstenej a prežil tu časť svojho života.

Významné osobnosti mesta Trstená:

Rudolf Dilong - Bol básnikom, prozaikom, publicistom a dramatikom. Bol mimoriadne plodným spisovateľ na Slovensku ako aj v emigrácii. Patrí medzi výrazných predstaviteľov Katolíckej moderny na Slovensku.

Štefan Furdek - Bol katolíckym kňazom, organizátorom duchovného a kultúrneho života krajanov v USA. Stal sa vydavateľom prvého časopisu pre slovenských vysťahovalcov. Bol zakladateľom a prvým predsedom Slovenskej ligy v Amerike. Podieľal sa na vzniku Československej republiky. Bol jedným zo signatárov Clevelandskej a Pittsburskej dohody z rokov 1915 a 1918.

Martin Hattala - Stal sa univerzitným profesorom a jazykovedcom. Je autorom diela *Krátka mluvnica slovenská* (1852). Od jej vydania sa datuje kodifikácia nového spisovného jazyka na etymologickom princípe.

Matúš Jankola - Po štúdiách sa stal rímskokatolíckym kňazom a bol signatárom a spoluautorom Memoranda Slovenskej ligy v USA. Bol mimoriadnym organizátorom medzi zahraničnými Slovákami. Počas svojho života postavil päť slovenských kostolov, dve školy a faru.

Andrej Kavuljak - Vďaka svojej osobnostnej profilácii sa stal z neho odborník na lesné hospodárstvo. Zároveň sa venoval aj dejinám Oravy. Je autorom viacerých odborných prác z oblasti lesníctva a histórie Oravy. Jeho najvýznamnejšia práca *Historický miestopis Oravy* vyšla posmrtné v roku 1955.

Celestín Alojz Lepáček, OFM - Po štúdiách sa stal rímskokatolíckym kňazom, vstúpil do františkánskej rehole a istý čas bol aj jej provinciálom. Vo svojej dobe bol významným literárnym historikom a prekladateľom. Systematicky sa venoval výskumu života a diela osobností staršej slovenskej, najmä barokovej literatúry.

Viktor Trstenský - Pochádzal zo starobylého rodu Trstenských z Trstenej. Stal sa rímskokatolíckym kňazom. V čase socialistického režimu bol významným disidentom a politickým väzňom za občianske i náboženské práva. Bol spisovateľom a cez svoje listy vedúcim osobnostiam v štáte apeloval na ich svedomie a politickú zodpovednosť. Jeho listy vyšli vo viacerých knihách. Je autorom biografie spišského biskupa Jána Vojtaššáka. Stal sa nositeľom titulu pápežského preláta a Pribinovho kríža I. triedy.

6. Plnenie funkcií mesta (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V meste Trstená sa nachádza jedna materská škola štátna s dvomi elokovanými pracoviskami, základná škola s elokovaným pracoviskom, základná škola s materskou školou s elokovaným pracoviskom, jedna stredná škola, jedno detašované pracovisko vysokej školy, Centrum voľného času, Základná umelecká škola, Súkromná Základná umelecká škola Ľubomíra Holímu, Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Trstená a škola v nemocnici.

Predškolské zariadenia

Predškolskú výchovu detí v Trstenej zabezpečuje jedna Materská škola Oslobodenia 941 s dvomi elokovanými pracoviskami a Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga s elokovaným pracoviskom.

Cirkevná materská škola, Hviezdoslavova 824/6 bola zriadená 1.9.2014. Zriaďovateľom je biskupský úrad v Spišskom Podhradí. Dňom 31.8.2015 bola vyradená zo siete škôl.

Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga, Hviezdoslavova 823/7 bola zriadená 1.9.2015. Zriaďovateľom je biskupský úrad v Spišskom Podhradí. Dňom 1.9.2015 bola zaradená do siete škôl.

Materská škola, Oslobodenia 941/50, ktorá predstavuje riaditeľstvo. Jej neoddeliteľnou súčasťou sú elokované pracoviská:

- Materská škola, ul. Puškinova 589/20,
- Materská škola, Západ 1146/36.

Celkový počet detí v MŠ Oslobodenia 941, Trstená, ktorej zriaďovateľom je mesto Trstená k 31.12.2021 je 229.

Tabuľka – Počet tried a detí v materských školách v meste Trstená za rok 2021

	MATERSKÁ ŠKOLA UL. Puškinova 589/20	MATERSKÁ ŠKOLA UL. Oslobodenia 941/50	MATERSKÁ ŠKOLA ZÁPAD 1146/36	ZŠ s MŠ R. Dilonga Ul. Hviezdoslavova 824/6
Triedy	4	5	2	5
Deti	86	103	40	90

Poznámka : V Materskej škole Oslobodenia 941 bol k 31.12.2021 prírastok v počte prihlásených detí + 8 detí, vychádzajúc z výkazu k 15.9.2021 a v ZŠ s MŠ R. Dilonga bol k 31.12.2021 prírastok v počte prihlásených detí + 3 deti, vychádzajúc z výkazu k 15.9.2021.

Základné školstvo

V katastri mesta Trstená sa nachádzajú 2 základné školy:

- **Základná škola P.O.Hviezdoslava, Hviezdoslavova 822/8**, s jedným elokovaným pracoviskom
- **Základná škola s materskou školou R. Dilonga, Hviezdoslavova 823/7** s jedným elokovaným pracoviskom.

Základná škola P.O.Hviezdoslava, Hviezdoslavova 822/8 je škola s právnou subjektivitou, ktorej zriaďovateľom je Mesto Trstená. Školu navštevuje 517 žiakov vyučujúcich sa v 24 triedach s 37 kvalifikovanými pedagógmi.

Základná škola R. Dilonga, Hviezdoslavova 823/7 je škola s právnou subjektivitou, ktorej zriaďovateľom je Rímskokatolícka cirkev – Biskupstvo Spišské Podhradie. Školu navštevuje 239 žiakov vyučujúcich sa v 15 triedach.

Ostatné školské zariadenia

Základná umelecká škola, Odbojárov 953

Základná umelecká škola je rozpočtovou organizáciou mesta Trstená s právnou subjektivitou. V súčasnosti ZUŠ navštevuje 376 žiakov, a to v individuálnej forme vyučovania v počte 207 žiakov a v skupinovej forme vyučovania v počte 169 žiakov, v troch študijných odboroch: hudobný, výtvarný, tanečný. Základná umelecká škola je dnes už neoddeliteľnou súčasťou kultúrneho a spoločenského života v meste. Koncerty a vystúpenia žiakov hudobného, tanečného odboru a výstavy prác žiakov výtvarného odboru sú už dlhoročnou tradíciou. Veľmi dobre začal opäť fungovať aj detský dychový orchester, ktorý sa aktívne zapája do kultúrneho diania v meste. Dobré funguje aj spolupráca s MŠ a ZŠ pri náboře talentovaných žiakov. Učitelia ZUŠ vychádzajú za svojimi budúcimi žiakmi do škôl v celom regióne. Propagujú umenie formou výchovných koncertov a získavajú tak nových adeptov k štúdiu na škole.

Súkromná základná umelecká škola Ľubomíra Hol'mu, Železničiarov 282/27

Súkromná základná umelecká škola Ľubomíra Hol'mu bola zaradená do siete škôl Rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu dňom 10.07.2015 pod číslom 2014-5655/28057-5-100B. Zriaďovateľom Súkromnej základnej umeleckej školy Ľubomíra Hol'mu,

Železničiarov 282/27, Trstená je Ľubomír Hoľma, s formou hospodárenia ako nezisková organizácia.

Súkromná základná umelecká škola Ľ. Hoľmu zabezpečuje umeleckú výchovu a vzdelávanie podľa vzdelávacieho programu odboru vzdelávania prevažne pre deti vo veku pred plnením povinnej školskej dochádzky a pre žiakov základnej školy do dovŕšenia 15 rokov. Poskytuje základné umelecké vzdelanie prostredníctvom štátneho a školského vzdelávacieho programu, ktoré môže žiak získať úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania. Počet detí navštevujúcich Súkromnú základnú umeleckú školu Ľ. Hoľmu v počte 159 žiakov, prebieha vyučovanie len v skupinovej forme vyučovania.

Súkromná základná umelecká škola Vladimíra Pánika, so sídlom Chlebnice 134., elokované pracovisko Trstená.

Súkromná ZUŠ so sídlo Chlebnice 134, má zriadené svoje elokované pracovisko na území mesta Trstená, a to v budove ZŠ s MŠ R. Dilonga na Námestí M. R. Štefánika.

V súčasnosti ZUŠ žiaci navštevujú hudobný študijný odbor, tak v individuálnej ako aj v skupinovej forme vyučovania a výtvarný odbor v skupinovej forme vyučovania.

Nakoľko táto súkromná ZUŠ nie je súčasťou výkazu o počte žiakov k 15.9. nevieme poskytnúť celkové počty žiakov ani počty žiakov navštevujúcich elokované pracovisko.

Centrum voľného času, Československej armády 957

Centrum voľného času je rozpočtovou organizáciou mesta Trstená s právnou subjektivitou. Je otvoreným zariadením pre deti a žiakov s trvalým pobytom v meste Trstená vo veku od 5 do 14 rokov, so zameraním na záujmové vzdelávanie a záujmovú príležitostnú činnosť s celoročnou prevádzkou. Organizácia je delená na dve oddelenia, ktoré sa špecializujú na jednotlivé formy a obsahy záujmového vzdelávania: *Oddelenie telovýchovy a športu* a *Oddelenie spoločenských vied*. Pri štatistickom zisťovaní bol predložený počet detí a žiakov 750.

Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Trstená

SCŠPP je školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie, kde sa vykonáva psychologická, špeciálno-pedagogická vrátane logopedickej a liečebno-pedagogickej činnosti a sociálna činnosť zameraná na optimalizáciu výchovného, vzdelávacieho, psychického, sociálneho, kariérového vývinu detí od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie. V štatistickom výkaze k 15.9.2021 je registrovaných 799 detí, žiakov a ostatných klientov.

Stredné školstvo

V meste sa nachádza jedna stredná škola – Gymnázium Martina Hattalu, ktorá sa skladá z troch subjektov a to: Gymnázium 4-ročné, Gymnázium bilingválne a Gymnázium 8-ročné. Toto výchovnovzdelávacie zariadenie zabezpečuje výchovu a vzdelávanie s prihliadnutím na individuálne a vekové osobitosti žiakov.

Vysoké školy

Na území mesta Trstená sa nachádza detašované pracovisko jednej vysokej školy – Vyskej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave.

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Ústav sociálnej práce Tomislava Kolakoviča, Železničiarov 278 sídli v budove Gymnázia Martina Hattalu. Svoje pracovisko v Trstenej zriadila ako Ústav sociálnej práce Tomislava Kolakoviča s možnosťou kompletného vzdelávania na bakalárskom a magisterskom stupni v dennej a externej forme, s možnosťou rigoróznejskej skúšky v odbore Sociálna práca. Odbor Sociálna práca má široké zameranie. V Ústave SP T. Kolakoviča sa orientujú na poradenstvo, služby a pomoc rodine, nakoľko rodina je prioritou v celosvetovom meradle a jej hodnota v regióne Orava je vysoká.

Rozvíja služby, ktoré keď sa inštitucionalizujú, vzápätí sa stávajú praktickými výučbovými pracoviskami Ústavu. Na každoročnej medzinárodnej konferencii predstavujeme osobnosti Slovenska, ktoré sa formovali v Kolakovičovej Rodine (napr. MUDr. Silvester Krčmery sn., RNDr. Vladimír Jukl, MUDr. Vladimír Stecrula, MUDr. Anton Neuwirth, Mgr. Elena Bartošová, Štefan Šmálik ...) Pracovisko začalo výučbu o rok skôr ako na Alma Mater VŠ ZaSP sv. Alžbety v Bratislave a prví absolventi Ústavu sú aj prvými absolventmi VŠ ZaSP sv. Alžbety. Garantom a vedúcou Ústavu je prorektorka prof. PhDr. Maria Bielová, PhD., zástupca MUDr. Vojtech Kolečák.

6.2. Zdravotníctvo

Hornooravská nemocnica s poliklinikou v Trstenej je všeobecnou nemocnicou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja, s postavením príspevkovej organizácie s vlastnou právnou subjektivitou.

Nemocnica v Trstenej poskytuje komplexné zdravotné služby v širokom rozsahu pre všetkých občanov vyžadujúcich ambulantnú a ústavnú zdravotnú starostlivosť. Popri tom zabezpečuje komplexné činnosti spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, lekárenskú službu, ambulanciu ZZS, lekársku službu prvej pomoci. Nemocnica poskytuje lôžkovú starostlivosť pre okres Tvrdošín, časť okresu Námestovo – spádová oblasť približne pre 65 000 obyvateľov.

V meste ďalej pôsobia dve zdravotné strediská, šesť lekární zabezpečujúce pohotovostnú službu (Lekáreň Karmel, Lekáreň Max -pôvodná lekáreň u Murína, Lekáreň pri nemocnici – Pharmcentrum, s.r.o., Nemocničná lekáreň NsP Trstená, Lekáreň Anjel a Plus lekáreň), viaceré súkromné ambulancie pre deti, dospelých, stomatologické ambulancie a rôzni špecializovaní lekári.

6.3. Sociálne zabezpečenie

V súčasnosti mesto disponuje len jedným zariadením sociálnych služieb –denným stacionárom. Toto zariadenie dokáže však uspokojiť len požiadavky špecifickej cieľovej skupiny, chýbajú ďalšie sociálne služby, ktoré by mohli včas a adekvátne reagovať na požiadavky občanov.

V meste Trstená poskytujú sociálne služby: Spišská katolícka charita v kombinovanom zariadení sociálnych služieb pre dospelých a domovom dôchodcov Dom Charitas sv. Františka z Assisi Trstená je cirkevné zariadenie, ktorého zriaďovateľom je SKCH. Zariadenie poskytuje služby podľa zákona o sociálnych službách občanom poberajúcim starobný alebo invalidný dôchodok, bez rodinného prostredia, bez sociálnych kontaktov (opustení, osamelí), občanom v terminálnom štádiu života, onkologicky chorým a predovšetkým manželským dvojiciam v dôchodkovom veku (lebo obývacie bunky sú dvojposteľové).

Ďalšími organizáciami poskytujúce sociálne služby v meste sú ešte tieto organizácie:

- Agentúra domácej starostlivosti poskytuje služby sociálne, duchovné svojim klientom v ich rodine alebo domácnosti.
- Farská charita vykonáva a poskytuje návštevy v domácnostiach a pomoc starým ľuďom, poradenstvo, prácu so sociálne odkázanými a iné charitatívne činnosti.
- Osobitnou súčasťou farskej charity je aj Tretí rád sv. Františka, ktorý poskytuje hlavne návštevnú službu a modlitbové stretnutia.

Spišská katolícka charita - Dom Charitas Sv. Františka z Assisi Trstená

Dom Charitas sv. Františka z Assisi so sídlom na Zápotočnej ulici č. 565/14, ktorého zriaďovateľom je Spišská katolícka charita. Poskytuje sociálne služby ako Domov sociálnych služieb, Zariadenie pre seniorov a denný stacionár.

Sociálna služba sa prijímateľovi sociálnej služby v Dome Charitas poskytuje pobytovou formou, ako celoročná sociálna služba v rozsahu poskytovania týchto činností:

Dom Charitas zviditeľňuje služby Cirkvi pre človeka v záverečnej fáze života, kde do popredia dáva ľudskosť, dôstojnosť a jedinečnosť človeka.

Denný stacionár

Priestory denného stacionára sa nachádzajú v Trstenej na ulici Malý rad 538/18. V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. V dennom stacionári sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia.

6.4. Kultúra

Dom kultúry – je hlavným strediskom kultúrneho diania v meste Trstená. Hlavnou náplňou Domu kultúry je organizovanie kultúrnych podujatí pre občanov mesta. Ponúka pestrú paletu podujatí z oblasti domácej a zahraničnej kultúry, podieľa sa na organizovaní celomestských podujatí, podporuje krúžkovú a vzdelávaciu činnosť. V Dome kultúry sa pravidelne usporadúvajú divadelné predstavenia, koncerty a plesy. Okrem tejto činnosti Dom kultúry zabezpečuje reprezentačné podujatia pre mesto, rôzne schôdze, semináre, konferencie, pracovné porady, firemné mítingy a ďalšie akcie s možnosťou kompletného technického zariadenia.

Dom Kultúry ponúka nasledujúce priestory:

- Divadelná sála (Veľká viacúčelová sála – 450 sedadiel),
- Spoločenská sála (210 miest),
- Zasadacia miestnosť (80 miest),
- Kinosála (255 miest),
- Výstavná miestnosť (80 miest),
- Sobášna miestnosť, zároveň plniaca funkciu výstavnej a zasadacej miestnosti (50 miest).

Kino Mier (3D) - Jediným kinom v meste je 3D Kino Mier, ktoré je súčasťou Domu kultúry s kapacitou 255 sedadiel. Kino Mier má novú digitálnu technológiu, ktorá umožňuje premietiť audiovizuálne diela vo väčšine dostupných digitálnych formátov i prenosy satelitného televízneho vysielania, resp. iných formátov. Kino Mier je moderné mestské kino, ktoré disponuje novou kvalitnou digitálnou technológiou. Digitalizácia so sebou priniesla nielen

vysokú kvalitu projekcie a 3D, ale aj nárast návštevnosti. Pravidelne sa organizujú rôzne akcie, ako napríklad rôzne akcie pre deti, festivaly, premietanie pre seniorov, či súťaže o vstupenky.

Kino Mier má dve regionálne prvenstvá v histórii. Pri svojom vzniku v roku 1961 bolo prvým kinom so širokouhlým plátnom na Orave a zároveň ide o prvé 3D digitálne kino na Orave otvorené dňa 3. augusta 2012.

Mestská knižnica – poskytuje knižničné služby v Trstenej a nachádza sa v Dome kultúry. Organizačne patrí knižnica pod oddelenie kultúry pri Mestskom úrade v Trstenej.

Mestská knižnica je verejnou, univerzálnou knižnicou s komplexnými knihovníckymi informačnými službami pre všetkých používateľov.

Poskytuje nasledovné služby : vypožičiavanie literatúry, rezervácie pomocou on-line katalógu, sprostredkovanie, medziknižničnej výpožičnej služby (MVS), internet, scanner, kopírovacie služby, biblio-kartografické informácie, organizovanie vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí, besied, exkurzií, organizovanie rozprávkových dopoludní, výstaviek výtvarných prác detí.

Medzi najvýznamnejšie kultúrno-spoločenské podujatia organizované tradične mestom

Trstená patria:

- Uvítanie nového roka,
- Pochovávanie basy,
- Akadémia k medzinárodnému Dňu žien,
- Akadémia ku Dňu učiteľov,
- Akadémia ku Dňu matiek,
- Stavanie mája,
- Dilongova Trstená,
- Trstenská krídlodka,
- Škapuliarsky jarmok,
- Spievame Márii,
- Kultúrne leto
- Trstenská organová jeseň,
- Martinský jarmok.

Treba však podotknúť, že v roku 2021 bolo značne obmedzené konanie vyššie uvedených tradičných podujatí a v prevažnej miere ani nedošlo k ich realizácií.

V meste Trstená pôsobia aj **Tanečná skupina MIXÉR**, **Chrámový zbor Tristianus a Spevácky zbor Mária a Alfa**. Taktiež dychová hudba **Oravanka** a **Detský dychový orchester pri ZUŠ Trstená**.

6.5. Hospodárstvo

Mesto Trstená patrí medzi najviac priemyselne rozvinuté územia regiónu Orava. Na území mesta sa nachádza niekoľko väčších regionálnych zamestnávateľov.

V súčasnosti je v Obchodnom registri zaregistrovaných približne 60 obchodných spoločností s právnu formou s.r.o., ktoré majú sídlo v Trstenej. Veľmi silnú základňu tvoria tiež živnostníci, ktorých je v súčasnosti registrovaných približne 500.

Najväčšie zastúpenie priemyselnej výroby v meste Trstená má Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku, výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu 33,33 %, Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení 20,26 %, Oprava a inštalácia strojov a prístrojov 7,19 %, Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov 6,54 % a Iná výroba 6,54 %.

Väčšina výrobných a skladových plôch je vhodne umiestnená na východnom okraji mesta vo výrobnom okrsku. Problematické je umiestnenie najstaršej časti ZŤS. Ďalším problémom je situovanie poľnohospodárskej výroby, ktoré predstavuje Poľnohospodárske družstvo Trsteník v Trstenej a v Ústí nad Priehradou – Nove Ústie. Výrobné areály vo východnej časti mesta sú pomerne extenzívne využité. Menšie prevádzky remeselného charakteru sú rozptýlené v plochách obytnej zóny.

Medzi najväčších zamestnávateľov v meste Trstená patria nasledovné spoločnosti:

- Panasonic Industrial Devices Slovakia s.r.o., Trstená (výroba spotrebnej elektroniky)
- Hornooravská nemocnica s poliklinikou, Trstená (zdravotníctvo)
- COOP Jednota Trstená, SD (obchodná činnosť)
- Poľnohospodárske družstvo Trsteník, Trstená (poľnohospodárstvo)
- LKT s.r.o., Trstená (výroba lesných kolesových traktorov)
- ELKOND HHK, a.s., Trstená (výroba elektronických a elektrických drôtov a káblov)

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v meste sa bude orientovať na : rozvoj cestovného ruchu, elektrotechnickú výrobu, rozširovanie a skvalitňovanie služieb pre občanov a podnikateľských činností.

7. Informácia o vývoji mesta z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia mesta bol rozpočet mesta Trstená na rok 2021. Mesto pre rok 2021 zostavilo rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet mesta Trstená bol schválený MsZ v Trstenej dňa 15.12.2020 uznesením č.283/XII/2020.

Rozpočet mesta Trstená bol zmenený :

- prvá zmena schválená dňa 09. 03. 2021 uznesením č. 44/III/2021,
- druhá zmena schválená dňa 08.06.2021 uznesením č. 132/VI/2021
- tretia zmena schválená dňa 12.10.2021 uznesením č. 211/X/2021,
- štvrtá zmena schválená dňa 21.12.2021 primátorkou mesta § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v súlade s uznesením č. 321/XII/2017

Schválený rozpočet mesta Trstená na rok 2021 bol zostavený ako vyrovnaný. Rozpočet mesta v jednotlivých zmenách rozpočtu v priebehu roka 2021 , rozpočtové opatrenia č. 1 až 4 , boli zostavované buď vyrovnané alebo ako prebytkové.

Všetky údaje v rozpočte sú uvádzané s rozpočtovými organizáciami .

Rozpočet r. 2021 podľa rozpočtových opatrení k 31.12.2021

Tab.č.1 (vEur)

	SR	RO1	RO2	RO3	RO4
	15.12.2020	9.3.2021	8.6.2021	12.10.2021	21.12.2021
	283/XII/2020	44/III/2021	132/VI/2021	211/X/2021	P- 17/II/2022
PRÍJMY					
BP M	6 246 755	6 247 479	6 358 039	6 609 207	6 898 520
BP RO	406 600	406 600	317 460	274 225	323 861
BP	6 653 355	6 654 079	6 675 499	6 883 432	7 222 381
KP	1 096 795	1 096 795	1 137 645	507 316	440 925
BP +KP	7 750 150	7 750 874	7 813 144	7 390 748	7 663 306
FO - P-M	23 900	139 551	265 034	553 244	553 244
FO - P-RO	0	31 735	31 735	31 735	31 385
FO-P	23 900	171 286	296 769	584 979	584 629
SPOLU	7 774 050	7 922 160	8 109 913	7 975 727	8 247 935

	SR	RO1	RO2	RO3	RO4
	15.12.2020	9.3.2021	8.6.2021	12.10.2021	21.12.2021
	283/XII/2020	44/III/2021	132/VI/2021	211/X/2021	P- 17/II/2022
VÝDAVKY					
BV M	3 623 842	3 716 093	3 797 191	3 951 909	3 900 058
BV RO	2 851 048	2 900 007	2 868 240	2 978 136	3 119 443
BV	6 474 890	6 616 100	6 665 431	6 930 045	7 019 501
KV M	1 064 750	1 071 650	1 073 322	666 810	732 643
KV RO	0	0	0	7 712	11 676
KV	1 064 750	1 071 650	1 073 322	674 522	744 319
BV+KV	7 539 640	7 687 750	7 738 753	7 604 567	7 763 820
FO - V	234 410	234 410	371 160	371 160	371 160
SPOLU	7 774 050	7 922 160	8 109 913	7 975 727	8 134 980

Rozpočtové opatrenia na rok 2021

tab.č.2(vEUR)

	SR	RO1	RO2	RO3	RO4
	15.12.2020	9.3.2021	8.6.2021	12.10.2021	21.12.2021
	283/XII/2020	44/III/2021	132/VI/2021	211/X/2021	P- 17/II/2022

Bežný rozpočet					
BP	6 653 355	6 654 079	6 675 499	6 883 432	7 222 381
BV	6 474 890	6 616 100	6 665 431	6 930 045	7 019 501
ROZDIEL	178 465	37 979	10 068	-46 613	202 880
Kapitálový rozpočet					
KP	1 096 795	1 096 795	1 137 645	507 316	440 925
KV	1 064 750	1 071 650	1 073 322	674 522	744 319
ROZDIEL	32 045	25 145	64 323	-167 206	-303 394
BP+KP	7 750 150	7 750 874	7 813 144	7 390 748	7 663 306
BV+KV	7 539 640	7 687 750	7 738 753	7 604 567	7 763 820
ROZDIEL	210 510	63 124	74 391	-213 819	-100 514
Finančné operácie					
FO - P	23 900	171 286	296 769	584 979	584 629
FO - V	234 410	234 410	371 160	371 160	371 160
ROZDIEL	-210 510	-63 124	-74 391	213 819	213 469
PRÍJMY	7 774 050	7 922 160	8 109 913	7 975 727	8 247 935
VÝDAVKY	7 774 050	7 922 160	8 109 913	7 975 727	8 134 980
ROZDIEL	0	0	0	0	112 955

V **schválenom rozpočte** bol bežný rozpočet (BR) prebytkový o + 178 465 €, kapitálový rozpočet (KR) bol prebytkový o + 32 045 € a u finančných operácií (FO) bol schodok - 210 510 €. Z prebytku bežného a kapitálového rozpočtu bol vykrytý schodok finančných operácií.

Vyčíslenia zostavenia rozpočtu v členení bežného, kapitálového a finančných operácií je podrobne zostavené podľa rozpočtových opatrení v priebehu roka 2021 v tabuľke č. 1.

V **schválenom rozpočte** bol bežný a kapitálový rozpočet prebytkový o + 210 510 €, u finančných operácií (FO) bol schodkový o – 210 510 €. Schodok u finančných operácií bol vykrytý z prebytku bežného a kapitálového rozpočtu. Celkový schválený rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný rozpočet.

Vyčíslenia zostavenia rozpočtu v členení bežného a kapitálového rozpočtu s porovnaním finančných operácií je podrobne zostavené podľa rozpočtových opatrení v priebehu roka 2021 v tabuľke č. 2.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2021

Príjmy za rok 2021 podľa vnútorného členenia rozpočtu boli nasledovné :

	Rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel (SK-RO)
Bežné príjmy	7 222 381,00	7 208 301,80	- 14 079,20
Kapitálové príjmy	440 925,00	440 882,48	- 42,50
Bežné a kapitál. príjmy	7 663 306,00	7 649 184,28	- 14 121,72
FO - príjmové	584 629,00	358 294,94	- 226 334,06
Spolu	8 247 935,00	8 007 479,22	- 240 455,78

Výdavky za rok 2021 podľa vnútorného členenia rozpočtu boli nasledovné :

	Rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel (SK-RO)
Bežné výdavky	7 019 501,00	6 622 780,87	-396 720,13
Kapitálové výdavky	744 319,00	568 619,38	-175 699,62
Bežné a kapitál. výdavky	7 763 820,00	7 191 400,25	-572 419,75
FO - výdavkové	371 160,00	370 465,40	-694,60
Spolu	8 134 980,00	7 561 865,65	-573 114,35

Porovnanie príjmov za roky 2021 a 2020 (v €)

	Rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2020	Rozdiel
	1	2	3	(2 – 3)
Bežné príjmy	7 222 381,00	7 208 301,80	6 834 537,23	+373 764,57
Kapitál. príjmy	440 925,00	440 882,48	2 084 489,46	-1 643 606,98
Bežné a kapit.	7 663 306,00	7 649 184,28	8 919 026,69	-1 269 842,41
FO – príjmové	584 629,00	358 294,94	536 047,40	-177 752,46
SPOLU	8 247 935,00	8 007 479,22	9 455 074,09	-1 447 594,87

Porovnanie výdavkov za roky 2021 a 2020 (v €)

	Rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2020	Rozdiel
	1	2	3	(2 – 3)
Bežné výdavky	7 019 501,00	6 622 780,87	6 341 149,27	+281 631,60
Kapitál. výdav.	744 319,00	568 619,38	2 414 751,61	-1 846 132,23
Bežné a kapit.	7 763 820,00	7 191 400,25	8 755 900,88	-1 564 500,63
FO – výdav.	371 160,00	370 465,40	272 934,61	+97 530,79
SPOLU	8 134 980,00	7 561 865,65	9 028 835,49	-1 466 969,84

Porovnanie príjmov a výdavkov za roky 2021 a 2020 (v €)

	Rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2020	Rozdiel
	1	2	3	(2 – 3)
Bežné príjmy	7 222 381,00	7 208 301,80	6 834 537,23	+ 373 764,57
Bežné výdavky	7 019 501,00	6 622 780,87	6 341 149,27	+ 281 631,60
Rozdiel BR	+ 202 880,00	+ 585 520,93	+ 493 387,96	+ 92 132,97
Kapitál. príjmy	440 925,00	440 882,48	2 084 489,46	- 1 643 606,98
Kapitál. výdav.	744 319,00	568 619,38	2 414 751,61	- 1 846 132,23
Rozdiel KR	- 303 394,00	- 127 736,90	- 330 262,15	+ 202 525,25
Bež.a kapit. príj	7 663 306,00	7 649 184,28	8 919 026,69	- 1 269 842,41
Bež.a kapit.výd.	7 763 820,00	7 191 400,25	8 755 900,88	- 1 564 500,63
Rozdiel BRaKR	- 100 514,00	+ 457 784,03	+ 163 125,81	+ 294 658,22
FO – príjmové	584 629,00	358 294,94	536 047,40	-177 752,46
FO – výdavkové	371 160,00	370 465,40	272 934,61	+97 530,79
Rozdiel FO	+ 213 469,00	- 12 170,46	+ 263 112,79	- 275 283,25
PRÍJMY	8 247 935,00	8 007 479,22	9 455 074,09	- 1 447 594,87

VÝDAVKY	8 134 980,00	7 561 865,65	9 028 835,49	- 1 466 969,84
Rozdiel rozpočet spolu	- +112 955,00	+ 445 613,57	+ 426 238,60	+ 19 374,97

Rozpočet r. 2021 podľa rozpočtových opatrení a skutočnosť k 31.12.2021

	SR	RO1	RO2	RO3	RO4-P	Skutočnosť
	15.12.2020	9.3.2021	8.6.2021	12.10.2021	21.12.2021	31.12.2021
	283/XII/2020	44/III/2021	132/VI/2021	211/X/2021	P-17/II/2022	
PRÍJMY						
BP M	6 246 755	6 247 479	6 358 039	6 609 207	6 898 520	6 884 283,54
BP RO	406 600	406 600	317 460	274 225	323 861	324 018,26
BP	6 653 355	6 654 079	6 675 499	6 883 432	7 222 381	7 208 301,80
KP	1 096 795	1 096 795	1 137 645	507 316	440 925	440 882,48
BP +KP	7 750 150	7 750 874	7 813 144	7 390 748	7 663 306	7 649 184,28
FO - P-M	23 900	139 551	265 034	553 244	553 244	326 911,53
FO - P-RO	0	31 735	31 735	31 735	31 385	31 383,41
FO-P	23 900	171 286	296 769	584 979	584 629	358 294,94
SPOLU	7 774 050	7 922 160	8 109 913	7 975 727	8 247 935	8 007 479,22

	SR	RO1	RO2	RO3	RO4-P	Skutočnosť
	15.12.2020	9.3.2021	8.6.2021	12.10.2021	21.12.2021	31.12.2021
	283/XII/2020	44/III/2021	132/VI/2021	211/X/2021	P-17/II/2022	
VÝDAVKY						
BV M	3 623 842	3 716 093	3 797 191	3 951 909	3 900 058	3 598 892,67
BV RO	2 851 048	2 900 007	2 868 240	2 978 136	3 119 443	3 023 888,20
BV	6 474 890	6 616 100	6 665 431	6 930 045	7 019 501	6 622 780,87
KV M	1 064 750	1 071 650	1 073 322	666 810	732 643	556 943,38
KV RO	0	0	0	7 712	11 676	11 676,00
KV	1 064 750	1 071 650	1 073 322	674 522	744 319	568 619,38
BV+KV	7 539 640	7 687 750	7 738 753	7 604 567	7 763 820	7 191 400,25
FO - V	234 410	234 410	371 160	371 160	371 160	370 465,40
SPOLU	7 774 050	7 922 160	8 109 913	7 975 727	8 134 980	7 561 865,65

	SR	RO1	RO2	RO3	RO4-P	Skutočnosť
	15.12.2020	9.3.2021	8.6.2021	12.10.2021	21.12.2021	31.12.2021
	283/XII/2020	44/III/2021	132/VI/2021	211/X/2021	P-17/II/2022	
Bežný rozpočet						

BP	6 653 355	6 654 079	6 675 499	6 883 432	7 222 381	7 208 301,80
BV	6 474 890	6 616 100	6 665 431	6 930 045	7 019 501	6 622 780,87
ROZDIEL	178 465	37 979	10 068	-46 613	202 880	585 520,93
Kapitálový rozpočet						
KP	1 096 795	1 096 795	1 137 645	507 316	440 925	440 882,48
KV	1 064 750	1 071 650	1 073 322	674 522	744 319	568 619,38
ROZDIEL	32 045	25 145	64 323	-167 206	-303 394	-127 736,90
BP+KP	7 750 150	7 750 874	7 813 144	7 390 748	7 663 306	7 649 184,28
BV+KV	7 539 640	7 687 750	7 738 753	7 604 567	7 763 820	7 191 400,25
ROZDIEL	210 510	63 124	74 391	-213 819	-100 514	457 784,03
Finančné operácie						
FO - P	23 900	171 286	296 769	584 979	584 629	358 294,94
FO - V	234 410	234 410	371 160	371 160	371 160	370 465,40
ROZDIEL	-210 510	-63 124	-74 391	213 819	213 469	-12 170,46
PRÍJMY	7 774 050	7 922 160	8 109 913	7 975 727	8 247 935	8 007 479,22
VÝDAVKY	7 774 050	7 922 160	8 109 913	7 975 727	8 134 980	7 561 865,65
ROZDIEL	0	0	0	0	112 955	445 613,57

Výška príjmov a výdavkov v roku 2021 bola ovplyvnená v dôsledku pandémie ochorenia COVID - 19.

V roku 2021 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte príjmy:
 - podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2020 o +4,72 % vo výške + 167 007,32 €, z čoho tvorí zvýšený príjem z PD školstvo – originálne kompetencie + 163 153 €
 - z nájmu (okrem bytového hospodárstva), ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2020 o + 6,89% vo výške + 4.332,26 €
 - zo školného – poplatky vo výške + 5.931,60 €, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2020 o + 10,07 %
 - zo stravného – poplatok za réžiu a potraviny vo výške +72.673,28 €, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2020 o +83,00 %
 - dotácia MV SR na vykrytie výdavkov na COVID
 - dotácia MDaV SR štátna pomoc pre TIC
- vo finančných operáciách príjmy z návratných zdrojov financovania:
 - prijatý prekleňovací a investičný úver – Vytvorenie trhového priestoru v meste Trstená

V roku 2021 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- v bežnom rozpočte v súvislosti s pandemiou COVID - 19 výdavky na obstaranie :
 - rúšok, oblekov, ochranných štítov, okuliarov, respirátorov, rukavíc, dezinfekčných prostriedkov, dezinfekčných mydiel, dezinfekčných gélov, teplomerov, čistiacich prostriedkov vo výške **59.160,75 €**, z toho kryté príjmom

zo štátneho rozpočtu vo výške 54.445,00€ a z vlastných zdrojov vo výške 4.715,75 €

- v kapitálovom rozpočte nerealizované investičné akcie:
 - vybudovanie zberného dvora vo výške 60.000 €
 - strecha na Wilczekovej kúrii vo výške 73.660 € (finančne vysporiadané až v r. 2022)

7.2 Rozpočtové hospodárenie mesta Trstená za rok 2021 a návrh na usporiadanie výsledku rozpočtového hospodárenia

Rozpočet mesta	Príjmy v €	Výdavky v €	Hospodárenie mesta
	1	2	1 - 2
Bežný rozpočet (BR)	7 208 301,80	6 622 780,87	585 520,93
Kapitálový rozpočet (KR)	440 882,48	568 619,38	-127 736,90
Bežný a kapitálový rozpočet	7 649 184,28	7 191 400,25	457 784,03
Výsledok hospodárenia prebytok			457 784,03

Mesto Trstená dosiahlo prebytkový bežný rozpočet v sume + 585 520,93 € a schodkový kapitálový rozpočet v sume – 127 736,90 €.

Výsledok hospodárenia zistený podľa § 2 písm. b) a c) a ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je **prebytok** vo výške + **457 784,03 €**.

Finančné operácie sú súčasťou rozpočtu, ale neberú sa do úvahy pre výpočet výsledku hospodárenia. Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. s platnosťou od 1.1.2005 vylúčil finančné operácie z prebytku alebo schodku rozpočtu mesta. Finančné operácie neovplyvňujú výsledok prebytku resp. schodku rozpočtu mesta.

Výsledok rozpočtového hospodárenia ovplyvňujú len príjmy a výdavky bežného rozpočtu a kapitálového rozpočtu v sledovanom rozpočtovom roku.

V súlade s ust. § 16 ods.6 zákona č. 583/2004 Z.z. sa výsledok hospodárenia –prebytok, schodok- zisťuje ako rozdiel bežných a kapitálových príjmov a bežných a kapitálových výdavkov. Finančné operácie nie sú podľa ust. § 10 ods. 6 zák. č. 583/2004 Z.z. a ust. § 4 ods. 6 zák. č. 523/2004 Z.z. súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu mesta a nepodieľajú sa na tvorbe prebytku rozpočtu mesta.

V zmysle ust. § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., rozpočet obce sa vnútorne člení na :

- a) bežný rozpočet – bežné príjmy a bežné výdavky
- b) kapitálový rozpočet – kapitálové príjmy a kapitálové výdavky
- c) finančné operácie – príjmové a výdavkové.

Položka	Príjmy	Výdavky	Rozdiel
Bežný rozpočet	7 208 301,80	6 622 780,87	585 520,93
Kapitálový rozpočet	440 882,48	568 619,38	-127 736,90
Bežný a kapitálový rozpočet	7 649 184,28	7 191 140,25	457 784,03
Finančné operácie :	358 294,94	370 465,40	-12 170,46
Z toho :			
Použitie nev. účel. prostr. z minul rokov- Mesto	55 505,98		
Použitie nev. účel. prostr. z minul rokov- rozpočtové organizácie	31 383,41		
Použitie prostr. z minul rokov - FO	18 125,47		
Prevod prostr. Z peňažných fondov - RF	167 796,08		
Prijaté úvery a návratné finanč.výpomoci	85 484,00		
Splátky istiny		235 465,40	
Účasť na majetku		135 000,00	
Kurzové rozdiely		0,00	
ROZPOČET SPOLU	8 007 479,22	7 561 865,65	+445 613,57

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce z tohto prebytku vylučujú nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom roku zo štátneho rozpočtu, rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku. Tieto nevyčerpané prostriedky budú opäť použité v roku 2022 prostredníctvom zapojenia cez príjmové finančné operácie .

Mesto Trstená k **31.12.2021** vykazuje **nevyčerpané** finančné prostriedky v sume **164 783,12 €**, ktoré je možné použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 ods. 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov :

1/ Nevyčerpaná štátna dotácia – MV SR	
Prenesený výkon štátnej správy – matričná činnosť	: 2 700,00 €
2/ Nevyčerpaná štátna dotácia – MV SR	
Prenesený výkon štátnej správy – normatívne	
Prostriedky – základné školstvo	: 17 000,00 €
3/ Nevyčerpaná štátna dotácia – MV SR	
Prenesený výkon štátnej správy – špecifiká	
Prostriedky – základné školstvo	: 3 000,00 €
4/ Nevyčerpaná štátna dotácia – MV SR – dopravné	: 859,40 €
5/ Nevyčerpaná dotácia ENVF–zberné nádoby-Bio odpad	: 18 114,00 €
6/ Nevyčerpaná dotácia MŠVaV SR – projekty	
„Pomoc pre mladých“ a „Spolu s mladými“	: 17 002,86 €
7/ Nevyčerpaná dotácia ÚPSVaR SR – strava	: 53 988,40 €
8/ Nevyčerpaná dotácia FnPU, VÚC	: 8 000,00 €

9/ Nevyčerpané prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv podľa ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z.n.p. z roku 2021	:	19 689,85 €
10/ Nevyčerpané účelovo určené prostriedky – strava v Materskej školy, ul. Oslobodenia 941	:	8 298,17 €
11/ Nevyčerpané účelovo určené prostriedky – strava P. O. Hviezdoslava	:	16 130,44 €

Spolu nevyčerpané účelovo určené prostriedky : 164 783,12 €

Vylúčenie účelových prostriedkov z bežného rozpočtu :

Bežný rozpočet	Suma v €
Rozdiel bežných príjmov a bežných výdavkov / BR /	+ 585 520,93
Vylúčenie účelovo určených prostriedkov, z toho :	- 164 783,12
Nevyčerpaná štátna dotácia – MV SR Prenesený výkon štátnej správy – matričná činnosť	- 2 700,00
Nevyčerpaná štátna dotácia – MV SR - Prenesený výkon štátnej správy – základné školstvo normatívne príspevky účelovo určené	- 17 000,00
Nevyčerpaná štátna dotácia – MV SR - Prenesený výkon štátnej správy – základné školstvo špecifiká	- 3 000,00
Nevyčerpaná štátna dotácia – MV SR – dopravné	- 859,40
Nevyčerpaná dotácia ENVF–zberné nádoby-Bio odpad	- 18 114,00
Nevyčerpaná dotácia MŠVaV SR – projekty „Pomoc pre mladých“ a „Spolu s mladými“	-17 002,86
Nevyčerpaná dotácia ÚPSVaR SR – strava	- 53 988,40
Nevyčerpaná dotácia Fond na podporu umenia a VÚC	- 8 000,00
Nevyčerpané prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv podľa ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z.n.p. (za rok 2021)	- 19 689,85
Nevyčerpané účelovo určené prostriedky – strava v ZŠ P. O. Hviezdoslava a Materskej školy, ul. Oslobodenia 941	- 24 428,61
Prebytok bežného rozpočtu po vylúčení nevyčerpaní účelových prostriedkov	+ 420 737,81

Vylúčenie účelových prostriedkov z kapitálového rozpočtu :

Kapitálový rozpočet	Suma v €
Rozdiel kapitálových príjmov a kapitálových výdavkov / KR /	- 127 736,90
Vylúčenie účelovo určených prostriedkov, z toho	0,00
Nevyčerpané účelovo určené granty – finančný príspevok	0,00
schodok kapitálového rozpočtu po vylúčení účelových prostriedkov	- 127 736,90

Hospodárenie mesta Trstená za rok 2021 – výsledok súhrnnej bilancie – prebytok/ schodok (príjmy celkom – výdavky celkom) :

Rozpočet mesta	Príjmy v €	Výdavky v €	Hospodárenie mesta
	1	2	1 - 2
Bežný rozpočet (BR)	7 208 301,80	6 622 780,87	585 520,93
Kapitálový rozpočet (KR)	440 882,48	568 619,38	-127 736,90
PRÍJ/VÝD/PREBYTOK			457 784,03
Vylúčenie účel. prostriedkov			164 783,12
Rozdiel po vylúčení účelových prostriedkov			+ 293 000,91
Finančné operácie	358 294,94	370 465,40	- 12 170,46
Rozpočtový výsledok hospodárenia - disponibilný			+ 280 830,45

Schodok kapitálového rozpočtu, t.j. rozdiel medzi kapitálovými príjmami a kapitálovými výdavkami vznikol z titulu vyšších výdavkov, ktoré boli kryté prebytkom bežného rozpočtu vo výške 127 736,90 €. Z prebytku bežného rozpočtu bol tiež krytý schodok finančných operácií vo výške 12 170,46 €. Zostatok prebytku bežného rozpočtu potom predstavuje výšku 445 613,57 €, čo po odpočítaní nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov predstavuje disponibilný rozpočtový výsledok hospodárenia 280 830,45 €.

7.3 Rozpočet na roky 2022 - 2024

	Skutočnosť k 31.12.2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024
Príjmy celkom	8 007 479,22	10 757 192,00	7 515 215,00	7 516 844,00
z toho : Mesto				
Bežné príjmy	6 884 283,54	6 755 656,00	7 053 615,00	7 205 244,00
Kapitálové príjmy	440 882,48	1 894 903,00	155 000,00	5 000,00
Finančné príjmy	326 911,53	1 800 033,00	0,00	0,00
Príjmy rozpočtových organizácií s PS	355 401,67	306 600,00	306 600,00	306 600,00

	Skutočnosť k 31.12.2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024
Výdavky celkom	7 561 865,65	10 757 192,00	7 515 215,00	7 516 844,00
z toho : Mesto				
Bežné výdavky	3 598 892,67	4 092 903,00	3 935 579,00	3 925 294,00
Kapitálové výdavky	556 943,38	3 407 994,00	468 294,00	544 462,00

Finančné výdavky	370 465,40	376 723,00	231 770,00	256 387,00
Výdavky rozpočtových organizácií s PS	3 035 564,20	2 879 572,00	2 879 572,00	2 790 701,00

8. Informácia o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1. Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022	Predpoklad na rok 2023
Majetok spolu	22 365 629,86	22 391 727,79	22 713 840,00	22 990 377,59
Neobežný majetok spolu	19 496 319,23	19 401 320,67	19 448 315,37	19 632 130,03
z toho :				
Dlhodobý nehmotný majetok	1 895,60	17 646,70	17 823,17	18 001,40
Dlhodobý hmotný majetok	18 427 573,39	18 181 823,73	18 363 641,97	18 547 278,39
Dlhodobý finančný majetok	1 066 850,24	1 201 850,24	1 066 850,24	1 066 850,24
Obežný majetok spolu	2 856 973,77	2 977 065,02	3 252 049,10	3 344 637,29
z toho :				
Zásoby	10 491,74	13 803,36	13 941,39	14 080,81
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	2 067 936,08	2 007 262,39	2 027 335,01	2 047 608,36
Dlhodobé pohľadávky	564,30	564,30	564,30	564,30
Krátkodobé pohľadávky	136 483,74	128 173,39	129 455,12	130 749,68
Finančné účty	641 497,91	827 261,58	1 080 753,27	1 151 634,14
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	12 336,86	13 342,10	13 475,52	13 610,28

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022	Predpoklad na rok 2023
Majetok spolu	22 761 249,61	22 832 582,92	23 023 466,27	23 243 476,59
Neobežný majetok spolu	21 547 762,18	21 496 508,70	21 701 255,28	21 908 049,34
z toho :				
Dlhodobý nehmotný majetok	1 895,60	17 646,70	17 823,17	18 001,40
Dlhodobý hmotný majetok	20 524 016,34	20 457 011,76	20 661 581,88	20 868 197,70
Dlhodobý finančný majetok	1 021 850,24	1 021 850,24	1 021 850,24	1 021 850,24
Obežný majetok spolu	1 193 878,90	1 316 386,10	1 302 406,37	1 315 424,59
Zásoby	17 781,40	21 640,93	21 857,34	22 075,91
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	2 445,09	5 980,91	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	11 426,20	564,30	564,30	564,30
Krátkodobé pohľadávky	169 002,06	145 292,37	146 745,29	148 212,75
Finančné účty	993 224,15	1 142 907,59	1 133 239,44	1 144 571,63
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci	0,00	0,00	0,00	0,00

krát.				
Časové rozlíšenie	19 608,53	19 688,12	19 804,62	20 002,66

8.2. Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022	Predpoklad na rok 2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	22 365 629,86	22 391 727,79	22 713 840,00	22 990 377,59
Vlastné imanie	10 125 169,40	10 535 440,13	10 640 794,53	10 747 202,48
z toho :				
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	10 125 169,40	10 535 440,13	10 640 794,53	10 747 202,48
z toho :				
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	9 482 868,17	10 123 115,63	10 224 346,79	10 326 590,25
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	642 301,23	412 324,50	416 447,75	420 612,22
Záväzky	3 699 436,31	3 655 324,90	3 446 611,07	3 530 476,37
z toho :				
Rezervy	4 800,00	4 800,00	4 800,00	4 800,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	47 490,94	120 664,66	121 871,31	123 090,02
Dlhodobé záväzky	2 290 062,20	2 116 008,42	2 137 168,50	2 158 540,19
Krátkodobé záväzky	432 514,81	557 526,66	317 882,85	370 508,87
Bankové úvery a výpomoci	924 568,36	856 325,16	864 888,41	873 537,30
Časové rozlíšenie	8 541 024,15	8 200 962,76	8 626 434,39	8 712 698,74

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022	Predpoklad na rok 2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	22 761 249,61	22 832 582,92	23 023 466,27	23 243 476,59
Vlastné imanie	10 128 886,04	10 544 622,26	10 650 068,48	10 756 569,17
z toho :				
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	10 128 886,04	10 544 622,26	10 650 068,48	10 756 569,17
z toho :				
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	9 484 185,00	10 126 832,27	10 228 100,59	10 330 381,60
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	644 701,04	417 789,99	421 967,89	426 187,57
Záväzky	4 056 481,31	4 065 953,10	3 711 756,70	3 738 649,93
z toho :				
Rezervy	15 133,70	18 548,75	18 734,24	18 921,58
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	47 490,94	120 664,66	121 871,31	123 090,02
Dlhodobé záväzky	2 299 438,27	2 150 236,28	2 171 738,64	2 193 456,03
Krátkodobé záväzky	769 850,04	901 427,75	515 586,10	510 517,62
Bankové úvery a výpomoci	924 568,36	875 075,66	883 826,42	892 664,68

Časové rozlíšenie	8 575 882,26	8 222 007,56	8 661 641,08	8 748 257,49
-------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Bilancia aktív a pasív za materskú účtovnú jednotku

K 31.12.2021 vykazuje mesto Trstená aktíva a pasíva vo výške **22.391.727,79 €**. **Neobežný majetok** (dlhodobý nehmotný, dlhodobý hmotný a finančný majetok) predstavuje čiastku **19.401.320,67 €**, **obežný majetok** (zásoby, zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy, pohľadávky, finančné účty) je vo výške **2.977.065,02 €**. **Časové rozlíšenie** (náklady budúcich období, príjmy budúcich období) činí **13.342,10€**. Kompletná súvaha tvorí prílohu tohto materiálu.

Celkové aktíva a pasíva sa zvýšili v roku 2021 oproti roku 2020 o +26.097,93 €. Je to z dôvodu, že hodnota neobežného majetku celkom sa znížila o - 94.998,56 €, hodnota obežného majetku sa zvýšila o + 120.091,25 € a časové rozlíšenie sa zvýšilo o +1 005,24 €.

V roku 2021 v porovnaní s rokom 2020 došlo k zvýšeniu dlhodobého nehmotného majetku o + 15.751,10 € a k zníženiu dlhodobého hmotného majetku celkom o - 245.749,66 €, a to v kategórii pozemky zvýšenie o + 48 135,35 €, budovy a stavby zníženie o - 339 106,99€, samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí zníženie o - 31.815,22€, dopravné prostriedky zvýšenie o + 18.668,80 €, obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa zvýšilo o + 58.368,40 €. U dlhodobého finančného majetku došlo k zvýšeniu o + 135 000 €.

Hodnota **obežného majetku v roku 2021 sa zvýšila oproti roku 2020 o + 120.091,25 €**, a to : u zásob došlo k zvýšeniu o + 3 311,62€, z toho : k zníženiu materiálu o -216,65 €, k zvýšeniu tovaru o + 3.528,27 €. Zúčtovanie medzi subjektami VS došlo k zníženiu o - 60.673,69 €. Dlhodobé pohľadávky v roku 2021 nedošlo k zmene, u krátkodobých pohľadávok došlo v roku 2021 k zníženiu o - 8.310,35 €, u finančných účtoch je zvýšenie o + 185.763,67 €.

Mesto Trstená eviduje k 31. 12. 2021 pohľadávky v celkovej výške **128.737,69 €**, z toho pohľadávky za **daňové príjmy 734,42 €** /na dani z nehnuteľností, daň za psa, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva, reklama/, pohľadávky za rozpočtové príjmy **nedaňové 29.788,09€** /z miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad, nebytových priestorov, prenájmu pozemkov, bytového hospodárstva, odberateľských faktúr, cintorínskych poplatkov, znečisťovania ovzdušia/, **iné pohľadávky** v celkovej výške **97.568,55 €**. Celkový stav pohľadávok v roku 2021 oproti roku 2020 sa znížil o - **8.310,35 €**.

V zmysle aktuálneho účtovníctva boli vytvorené k pohľadávkam opravné položky v celkovej čiastke **55.905,20 €**, z toho 16.016,05 € opravné položky k pohľadávkam z daňových príjmov obcí, 37.384,65 € opravné položky k pohľadávkam z nedaňových rozpočtových príjmov, 2.504,50 € opravné položky k iným pohľadávkam.

Stav pohľadávok k 31. 12. 2021 **brutto činí 184.642,89 €**, čo je menej o - 8.364,54 € oproti roku 2020, korekcia – **opravné položky** k 31.12.2021 **činí 55.905,20 €**, čo je menej o - 54,19 € oproti roku 2020, **pohľadávky netto** k 31.12.2021 predstavujú sumu **128.737,69 €**, čo je menej o - 8.310,35 € oproti roku 2020.

Stav záväzkov k 31.12.2021 je **3.655.324,90 €**, čo je zníženie oproti roku 2020 o - **44.111,41 €**.

Stav dlhodobých a krátkodobých záväzkov k 31. 12. 2021 je **2.673.535,08 €**, čo je zníženie oproti roku 2020 o - **49.041,93 €**.

Pri krátkodobých záväzkoch v roku 2021 oproti roku 2020 došlo k zvýšeniu o +125.011,85 €, a to u dodávateľov /321/ zvýšením o + 118.752,69€, zvýšením ostatných záväzkov /325,479/ o + 8.339,20 €, znížením iných záväzkov /379/ o - 1.101,43 €, zvýšením u zamestnancov /331/ o + 3.520,90 €, zvýšením ostatné záväzky voči zamestnancom (333) o + 656,00 €, zvýšením zúčtovania s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia /336/ o + 1.171,28 €,

zvýšením priamych daní / ú 342 / o + 599,97 €, daň z pridanej hodnoty/343/ zníženie o - 326,76 €, transfery a ost. Zúčtovania so subjektami VS / ú 372/ zníženie o - 6.600 €.

K zníženiu dlhodobých záväzkov v roku 2021 oproti roku 2020 došlo v sume o - **174.053,78€**, a to u úverov zo ŠFRB, Eltodo a zábezpeky bytové hospodárstvo/479 /zníženie o - 172.959,24 € a k zníženiu u záväzkov zo sociálneho fondu / 472/ o - 1.094,54 €.

Vytvorené rezervy na nevyfakturované služby /audit ročnej a konsolidovanej účtovnej závierky/ za rok 2021 sú vo výške 4 800 €, čo je v nezmenenej sume ako v roku 2020.

Bankové úvery a finančné výpomoci v roku 2021 predstavujú sumu **856.325,16 €**, čo je oproti roku 2020 **zníženie o - 68.243,20 €**, z celkovej sumy úverov k 31.12.2021 predstavujú dlhodobé úvery sumu 504.824,87 € / r. 2020 to predstavovalo sumu 576.961,16 € / a krátkodobé úvery predstavujú sumu 156.552,29 € / v roku 2020 to predstavovalo sumu 152.659,20 €.

Prijaté návratné finančné výpomoci

V roku 2021 **schválilo** Mestské zastupiteľstvo v Trstenej na zasadnutí dňa **11. 5. 2021**, č. uznesenia **107/V/2021**

Investičný úver :
účel úveru : Vytvorenie trhového priestoru v meste Trstená
Výška úveru : **76 936 €**
Úroková sadzba : 0,10% p.a.

V roku 2021 **schválilo** Mestské zastupiteľstvo v Trstenej na zasadnutí dňa **11. 5. 2021**, č. uznesenia **107/V/2021**

Prekľňovací úver :
účel úveru : Vytvorenie trhového priestoru v meste Trstená
Výška úveru : **8 548 €**
Úroková sadzba : 0,10% p.a.

V rámci roka 2021 skutočne **prijalo** mesto Trstená :

- a) investičný úver – projekty z EÚ : 8 548,00 €
 - Vytvorenie trhového priestoru v Meste Trstená
 b) prekľňovací úver – projekty z EÚ : 76 936,00 €
 - Vytvorenie trhového priestoru v Meste Trstená

Časové rozlíšenie na strane pasív v roku 2021 predstavujú sumu **8.200.962,76 €**, čo je **zníženie** oproti roku 2020 o - **340.061,39 €**, z dôvodu zníženia výnosov budúcich období (ú 384).

8.3. Majetok a zdroje krytia za konsolidovaný celok

Riadok v súvahe Konsolid.	Súvaha	Agregovaná súvaha	Eliminácia kapitálu	Eliminácia pohľadávok a záväzkov a kons.	Konsolidovaná súvaha

				úpravy	
	AKTÍVA (majetok)				
002	Neobežný majetok spolu	21 676 508,70	-180 000,00		21 496 508,70
	z toho :				
003	Dlhodobý nehmotný majetok	17 646,70			17 646,70
012	Dlhodobý hmotný majetok	20 457 011,76			20 457 011,76
025	Dlhodobý finančný majetok	1 201 850,24	-180 000,00		1 021 850,24
035	Obežný majetok spolu	3 379 465,31	-2 063 079,21		1 316 386,10
	z toho :				
036	Zásoby	21 640,93			21 640,93
042	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	2 013 243,30	-2 007 262,39		5 980,91
050	Dlhodobé pohľadávky	564,30			564,30
063	Krátkodobé pohľadávky	201 109,19	-55 816,82		145 292,37
088	Finančné účty	1 142 907,59			1 142 907,59
113	Časové rozlíšenie	32 274,44	-12 586,32		19 688,12
	SPOLU	25 088 248,45	-2 255 665,53		22 832 582,92
	PASÍVA (zdroje krytia)				
119	Vlastné imanie	10 726 209,80		-181 587,54	10 544 622,26
	z toho :				
120	Oceňovacie rozdiely				
123	Fondy účtovnej jednotky	180 000,00		-180 000,00	0,00
126	Výsledok hospodárenia	10 546 209,80		-1 587,54	10 544 622,26
	z toho:				
127	- Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	10 126 832,27			10 126 832,27
128	- Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	419 377,53		-1 587,54	417 789,99
130	Závazky	6 128 101,80		-2 062 148,70	4 065 953,10
	z toho :				
131	Rezervy	18 548,75			18 548,75
136	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	2 127 927,05		-2 007 262,39	120 664,66
144	Dlhodobé záväzky	2 150 236,28			2 150 236,28

156	Krátkodobé záväzky	956 314,06		-54 886,31	901 427,75
178	Bankové úvery a výpomoci	875 075,66			875 075,66
185	Časové rozlíšenie	8 233 936,85		-11 929,29	8 222 007,56
	SPOLU	25 088 248,45		-2 255 665,53	22 832 582,92

Prehľad konsolidačných operácií:

Súvaha	Spolu EUR	Z toho:
AKTÍVA:		
1/ Agregovaná súvaha	25 088 248,45	
2/ Eliminácia za:		
- Mesto Trstená	-2 190 367,47	ZŠ P.O.Hviezdoslava - 4 260,33 (ú 351) CVČ - 1 056,00 (ú 351) ZŠ P.O.Hviezdoslava - 1 176 728,58 (ú 355) MŠ - 814 170,48 (ú 355) ZUŠ - 11 047,00 (ú 355) TTS, s.r.o. - 1 517,54 (ú 318) TTS, s.r.o. - 180 000,00 (ú 061) TTS,s.r.o. - 930,51 (ú 378) TTS, s.r.o. - 657,03 (ú 381)
- Základná škola Hviezdoslavova	- 1 748,88	Mesto Trstená - 362,00 (ú 381) MŠ - 1 386,88 (ú 318)
- Centrum voľného času Trstená	- 588,00	Mesto Trstená - 588,00 (ú 381)
- ZUŠ Trstená	- 2 681,12	Mesto Trstená - 2 681,12 (ú 381)
- Materská škola	- 8 298,27	Mesto Trstená - 8 298,17 (ú 381) Mesto Trstená - 0,10 (ú 378)
- TTS, s.r.o.	- 51 981,79	Mesto Trstená - 51 981,79 (ú. 311)
Spolu eliminácie	-2 255 665,53	
3/ Konsolidovaná súvaha AKTÍVA	22 832 582,92	
PASÍVA:		
1/ Agregovaná súvaha	25 088 248,45	
2/ Eliminácia za:		
- Mesto Trstená	-63 911,18	TTS, s.r.o. - 51 981,79 (ú 321) ZŠ - 362,00 (ú 384) ZUŠ - 2 681,12 (ú 384) CVČ - 588,00 (ú 384) MŠ - 8 298,17 (ú 384) MŠ - 0,10 (ú 379)
-Základná škola Hviezdoslavova	-1 180 988,91	Mesto - 4 260,33 (ú 351) Mesto - 1 176 728,58 (ú 355)
- Centrum voľného času Trstená	- 1 056,00	Mesto - 1 056,00 (ú 351)
- ZUŠ Trstená	- 11 047,00	Mesto - 11 047,00 (ú 355)
- Materská škola Trstená	- 815 557,36	Mesto - 814 170,48 (ú 355) ZŠ - 1 386,88 (ú 321)

- TTS, s.r.o.	- 181 517,54	Mesto - Mesto -	- 1 517,54 (ú 321) - 180 000,00 (ú 427)
Spolu eliminácia	-2 254 077,99		
Konsolidovaný celok – účtovné opravy (odpočítané z eliminácií)	-1 587,54		
Vplyv na výsledok hospodárenia	-1 587,54		
Celkom eliminácie a účt. opravy	-2 255 665,53		
3/ Konsolidovaná súvaha PASÍVA	22 832 582,92		

Bilancia aktív a pasív za konsolidovaný celok

K 31.12.2021 vykazuje konsolidovaný celok aktíva a pasíva vo výške **22.832.582,92 €**.

Na strane aktív neobežný majetok (dlhodobý nehmotný, dlhodobý hmotný a finančný majetok) predstavuje čiastku 21.496.508,70 €, obežný majetok (zásoby, zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy, pohľadávky, finančné účty) je vo výške 1.316.386,10 €. Časové rozlíšenie činí 19.688,12 €.

Na strane pasív vlastné imanie (oceňovacie rozdiely, nevysporiadaný VH minulých rokov, VH za účtovné obdobie) predstavuje čiastku 10.544.622,26 €, záväzky (rezervy, zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy, dlhodobé a krátkodobé záväzky) sú vo výške 4.065.953,10 €. Časové rozlíšenie činí 8.222.007,56 €.

Celkové aktíva a pasíva sa zvýšili v roku 2021 oproti roku 2020 o **+ 71.333,31 €**.

Na strane aktív je to z dôvodu, že sa znížila hodnota neobežného majetku celkom o - 51.253,48€, hodnota obežného majetku sa zvýšila o + 122.507,20 € a časové rozlíšenie sa zvýšilo o +79,59 €.

Na strane pasív je to z dôvodu, že sa zvýšila hodnota vlastného imania celkom o +415.736,22 €, hodnota záväzkov sa zvýšila o +9.471,79 € a časové rozlíšenie sa znížilo o - 353.874,70 €.

8.4. Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2020
Pohľadávky do lehoty splatnosti	121.603,29	131.409,80
Pohľadávky po lehote splatnosti	63.039,60	61.597,63
Spolu	184.642,89	193.007,43
Opravné položky k pohľadávkam	55.905,20	55.959,39
Spolu pohľadávky po korekcii	128.737,69	137.048,04

Vývoj pohľadávok – porovnanie roku 2021 a roku 2020

Účet	Stav k 31. 12. 2021	Stav k 31. 12. 2020	+zvýšenie -zníženie
Pohľadávky			
311 Odberatelia	26,32	0,00	+26,32
314 poskytnuté prevádzkové preddavky	620,31	0,00	+620,31

315 Ostatné pohľadávky	0,00	0,00	0,00
318 Pohľadávky za rozpočtové príjmy nedaňové	29.788,09	20.460,03	+9.328,06
319 Pohľadávky za daňové príjmy obcí	734,42	2.074,75	-1.340,33
335 Pohľadávka voči zamestnancom	0,00	0,00	0,00
378 Iné pohľadávky	97.568,55	114.513,26	-16.944,71
Spolu	128.737,69	137.048,04	-8.310,35

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2020
Pohľadávky do lehoty splatnosti	138.722,27	174.790,02
Pohľadávky po lehote splatnosti	7.134,40	5.638,24
Spolu	145.856,67	180.428,26

Vývoj pohľadávok – porovnanie roku 2021 a roku 2020

Účet Pohľadávky	Stav k 31. 12. 2021	Stav k 31. 12. 2020	+zvýšenie -zníženie
311 Odberatelia	343,62	1.183,40	-839,78
314 Poskytnuté prev. preddavky	620,31	0,00	+620,31
315 Ostatné pohľadávky	0,00	3.507,71	-3.507,71
318 Pohľadávky za rozpočtové príjmy nedaňové	38.970,28	28.891,04	10.079,24
319 Pohľadávky za daňové príjmy obcí	734,42	2.074,75	-1.340,33
335 Pohľadávky voči zamestnancom	0,00	46,20	-46,20
341 Daň z príjmov	0,00	0,00	0,00
343 Daň z pridanej hodnoty	0,00	0,00	0,00
345 Ostatné dane a poplatky	0,00	0,00	0,00
372 Transfery a ostatné zúčtovanie so subjektami mimo VS	8.550,00	19.350,00	-10.800,00
378 Iné pohľadávky	96.638,04	125.375,16	-28.737,12
Spolu	145.856,67	180.428,26	-34.571,59

8.5. Záväzky – dlhodobé a krátkodobé

a) za materskú účtovnú jednotku

Záväzky – dlhodobé a krátkodobé (r. 140 a r. 151)	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2020
Záväzky do lehoty splatnosti	2.673.535,08	2.722.577,01
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00
Spolu	2.673.535,08	2.722.577,01

Vývoj záväzkov - porovnanie roku 2021 a roku 2020

Účet Záväzky	Stav k 31. 12. 2021	Stav k 31. 12. 2020	+zvýšenie -zníženie
Dlhodobé záväzky	2.116.008,42	2.290.062,20	-174.053,78

Krátkodobé záväzky	557.526,66	432.514,81	125.011,85
Spolu	2.673.535,08	2.722.577,01	-49.041,93

Rozpis záväzkov k 31. 12. 2021

Dlhodobé záväzky	2.116.008,42 €
z toho:	
- záväzky zo sociálneho fondu /472/	3.316,23 €
- ostatné dlhodobé záväzky /479/	2.112.692,19 €
Z toho :	
- úvery zo ŠFRB	1.195.617,63 €
- ostatné dlhodobé záväzky - finančná zábezpeka - byty	53.536,87 €
- VO – ELTODO	863.537,69 €

Krátkodobé záväzky	557.526,66 €
z toho:	
- dodávatelia /321/	183.555,31 €
- prijaté preddavky / 324 /	0,00 €
- ostatné záväzky /325,479/	163.450,69 €
- nevyfakturované dodávky /326/	0,00 €
- iné záväzky / 379 /	115.316,23 €
zamestnanci /331/	53.276,35 €
- ost. záväzky voči zamestnancom / 333 /	656,00 €
- zúčtovanie s inštitúciami sociálneho zabezpečenia	
a zdravotného poistenia /336/	34.187,94 €
- ostatné priame dane /342/	7.084,14 €

b) za konsolidovaný celok

Záväzky – dlhodobé a krátkodobé (r. 144 a r. 156)	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2020
Záväzky do lehoty splatnosti	3.051.473,54	3.068.737,80
Záväzky po lehote splatnosti	190,49	550,51
Spolu	3.051.664,03	3.069.288,31

Vývoj záväzkov – porovnanie roku 2021 a roku 2020

Účet Záväzky	Stav k 31. 12. 2021	Stav k 31. 12. 2020	+zvýšenie -zníženie
Dlhodobé záväzky	2.150.236,28	2.299.438,27	-149.201,99
Krátkodobé záväzky	901.427,75	769.850,04	131.577,71
Spolu	3.051.664,03	3.069.288,31	-17.624,28

Rozpis záväzkov k 31. 12. 2021

Dlhodobé záväzky	2.150.236,28 €
z toho:	
- záväzky zo sociálneho fondu /472/	10.682,41 €
- ostatné dlhodobé záväzky /479/	2.138.044,87 €

Z toho :

- úvery zo ŠFRB	1.195.617,63 €
- ostatné dlhodobé záväzky - finančná zábezpeka - byty	53.536,87 €
- VO – ELTODO	863.537,69 €
- TTS, s.r.o.	25.352,68 €
- iné záväzky /379/	1.509,00 €

Krátkodobé záväzky

901.427,75 €

z toho:

- dodávatelia /321/	184.428,83 €
- prijaté preddavky / 324 /	26.993,58 €
- ostatné záväzky /325,479/	163.417,69 €

z toho :

- úvery zo ŠFRB	83.298,01 €
- ostatné dlhodobé záväzky - finančná zábezpeka - byty	0,00 €
- VO – ELTODO	79.102,68 €
- ostatné záväzky krátk. (OFD)	1.050,00 €
- TTS, s.r.o.	-33,00 €
- nevyfakturované dodávky /326/	0,00 €
- iné záväzky / 379 /	115.703,59 €
zamestnanci /331/	223.423,08 €
- ostatné záväzky voči zamestnancom / 333 /	984,83 €
- zúčtovanie s inštitúciami sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia /336/	146.018,63 €
- daň z príjmov /341/	670,45 €
- ostatné priame dane /342/	32.846,27 €
- daň z pridanej hodnoty / 343/	6.412,92 €
- ostatné dane a poplatky /345/	15,88 €
- zúčtovanie s Európskou úniou / 371/	0,00 €
- zúčtovanie so subjektami mimo verejnej správy / 372 /	512,00 €

9. Hospodársky výsledok za rok 2021 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad rok 2022	Predpoklad rok 2023
Náklady	6 662 428,41	6 078 257,44	6 139 040,01	6 200 430,41
50 – Spotrebované nákupy	249 939,42	219 778,95	221 976,74	224 196,51
51 – Služby	1 075 813,03	1 418 912,40	1 433 101,52	1 447 432,54
52 – Osobné náklady	1 212 795,09	1 146 589,26	1 158 055,15	1 169 635,70
53 – Dane a poplatky	10 139,82	5 539,36	5 594,75	5 650,70
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1 103 430,79	104 438,90	105 483,29	106 538,12

55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	766 385,12	741 130,57	748 541,88	756 027,29
56 – Finančné náklady	76 755,10	59 359,73	59 953,33	60 552,86
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	2 167 100,68	2 382 508,27	2 406 333,35	2 430 396,69
59 – Dane z príjmov	69,36	0,00	0,00	0,00
Názov	Skutočnosť k 31.12. 2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad rok 2022	Predpoklad rok 2023
Výnosy	7 304 729,64	6 490 581,94	6 555 487,76	6 621 042,64
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	120 269,80	118 679,48	119 866,27	121 064,94
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	4 228 122,74	4 424 391,84	4 468 635,76	4 513 322,12
64 – Ostatné výnosy	1 826 830,09	676 256,07	683 018,63	689 848,82
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	7 237,98	10 456,14	10 560,70	10 666,31
66 – Finančné výnosy	31,49	0,00	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	1 122 237,54	1 260 798,41	1 273 406,39	1 286 140,46
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV / pred zdanením	642 370,59	412 324,50	416 447,74	420 612,22
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV / po zdanení	642 301,23	412 324,50	416 447,74	420 612,22

Porovnanie nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku v roku 2021 v porovnaní s rokom 2020 :

Výška **nákladov** za rok 2021 v porovnaní s rokom 2020 sa znížila o - **584.170,97 €**.

Zníženie nákladov bolo v účtovnej skupine :

50 – Spotrebné nákupy o – 30.160,47 €

52 – Osobné náklady o - 66.205,83 €

53 – dane a poplatky o - 4.600,46 €

54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť o - 998.991,89 €

55 – Odpisy, rezervy a opravné položky o -25.254,55 €
 56 – Finančné náklady o - 17.395,37 €
 59 – Dane o - 69,36 €

Zvýšenie nákladov bolo v účtovnej skupine :

51 – Služby o + 343.099,37 €
 58 - Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov o + 215.407,59 €

Výnosy za rok 2021 v porovnaní s rokom 2020 sa znížili o - **814.147,70 €**

K zníženiu výnosov došlo v účtovnej skupine :

60 - Tržby za vlastné výkony a tovar o -1.590,32€
 64 - Ostatné výnosy o - 1.150.574,02 €
 66- Finančné výnosy o - 31,49 €

K zvýšeniu výnosov došlo v účtovnej skupine :

63 - Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov o + 196.269,10 €
 65- Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia o + 3.218,16 €
 69 - Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC o + 138.560,87 €

Za rok 2021 činili výnosy **6.490.581,94 €** a náklady **6.078.257,44 €**. Výsledok hospodárenia pred zdanením je zisk + 412.324,50 €, daň z príjmov /zrážková daň z úrokov/ bola 0,00 € a **výsledok hospodárenia po zdanení je zisk + 412.324,50 €**.

<i>Výkaz ziskov a strát:</i>	<i>V eurách</i>
Výnosy	6.490.581,94
Náklady	6.078.257,44
Výsledok hospodárenia pred zdanením ZISK	412.324,50
Daň z príjmu	0,00
Výsledok hospodárenia po zdanení ZISK	412.324,50

Účtovná jednotka navrhuje vykázaný kladný výsledok hospodárenia za rok 2021, ktorým je **zisk** v čiastke + **412.324,50 €** zúčtovať na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad rok 2022	Predpoklad rok 2023
Náklady	7 959 044,42	7 594 467,48	7 670 412,15	7 747 116,28
50 – Spotrebované nákupy	613 062,52	693 503,54	700 438,58	707 442,96
51 – Služby	880 261,44	1 098 090,33	1 109 071,23	1 120 161,95
52 – Osobné náklady	3 753 761,39	4 068 395,54	4 109 079,50	4 150 170,29
53 – Dane a poplatky	11 640,63	7 287,17	7 360,04	7 433,64
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1 135 109,06	119 881,95	121 080,77	122 291,58

55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	908 428,34	895 407,62	904 361,70	913 405,31
56 – Finančné náklady	94 627,67	78 530,21	79 315,51	80 108,67
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	558 842,46	632 700,67	639 027,68	645 417,95
59 – Dane z príjmov	3 310,91	670,45	677,15	683,93
Výnosy	8 603 745,46	8 012 257,47	8 066 077,64	8 146 738,42
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	324 427,92	376 456,67	380 221,24	384 023,45
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	26 041,98	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	4 222 848,04	4 420 562,47	4 464 768,09	4 509 415,78
64 – Ostatné výnosy	1 849 178,70	760 523,48	768 128,71	775 810,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	7 675,09	20 289,84	20 492,74	20 697,67
66 – Finančné výnosy	31,49	0,00	31,80	32,12
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	2 199 584,22	2 408 383,03	2 432 466,86	2 456 791,53
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV / pred zdanením	648.011,95	418.460,44	396.342,64	400.306,07
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV / po zdanení	644.701,04	417.789,99	395.665,49	399.622,15

Analýza nákladov a výnosov za konsolidovaný celok v roku 2021 v porovnaní s rokom 2020 :

Výška **nákladov** za rok 2021 v porovnaní s rokom 2020 sa znížila o - **364.576,94 €**.

Zníženie nákladov bolo v účtovnej skupine :

53 – dane a poplatky o - 4.353,46 €

54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť o - 1.015.227,11 €

55- Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a fin. činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia o - 13.020,72 €.

56 – Finančné náklady o - 16.097,46 €

59 – Dane o - 2.640,46 €

Zvýšenie nákladov bolo v účtovnej skupine :

50 – Spotrebné nákupy o + 80.441,02 €

51– Služby o + 217.828,89 €

52 – Osobné náklady o + 314.634,15 €

58 - Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov o + 73.858,21 €

Výnosy za rok 2021 v porovnaní s rokom 2020 sa znížili o - **591.487,99 eur**.

K zníženiu výnosov došlo v účtovnej skupine :

64 - Ostatné výnosy o - 1.088.655,22 €

66 - Finančné výnosy o – 31,49 €

K zvýšeniu výnosov došlo v účtovnej skupine :

60 - Tržby za vlastné výkony a tovar o + 52.028,75 €

62 – Aktivácia o + 26.041,98 €

63 - Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov o + 197.714,43 €

65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia o + 12.614,75 €

69 - Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC o + 208.798,81 €

Za rok 2021 činili výnosy **8.012.257,47 €** a náklady **7.593.797,03 €**. Výsledok hospodárenia pred zdanením je zisk + 418.460,44 €, daň z príjmov /zrážková daň z úrokov/ bola 670,45 € a **výsledok hospodárenia po zdanení je zisk + 417.789,99 €**.

Výkaz ziskov a strát:	V eurách
Výnosy	8.012.257,47
Náklady	7.593.797,03
Výsledok hospodárenia pred zdanením ZISK	+418.460,44
Daň z príjmu	670,45
Výsledok hospodárenia po zdanení - ZISK	+ 417.789,99

Účtovná jednotka navrhuje vykázaný kladný výsledok hospodárenia za rok 2021, ktorým je zisk v čiastke + **417.789,99 €** zúčtovať na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Konsolidovaný výkaz ziskov a strát k 31. 12. 2021

Výkaz ziskov a strát	Agregovaný výkaz ziskov a strát	Eliminácia nákladov	Eliminácia výnosov	Konsolidovaný výkaz ziskov a strát
NÁKLADY				
501 Spotreba materiálu	521 531,54	-1052,54		520 479,00
502 Spotreba energie	161 342,51	-363,66		160 978,85
503 Spotreba ost. neskl. dodávok	148,52			148,52

504 Predaný tovar	11 897,17			11 897,17
511 Opravy a udržiavanie	252 118,01	-109472,54		142 645,47
512 Cestovné	896,82			896,82
513 Náklady na reprezentáciu	25 014,81			25 014,81
518 Ostatné služby	1 342 666,98	-413133,75		929 533,23
521 Mzdové náklady	2 889 567,78	-2540,30		2 887 027,48
524 Zákonne sociálne poistenie	1 006 445,11	-874,75		1 005 570,36
525 Ostatné sociálne poistenie	29 256,03			29 256,03
527 Zákonne sociálne náklady	146 737,47	-195,80		146 541,67
528 Ostatné sociálne náklady	0,00			0,00
531 Daň z motorových vozidiel	1 209,92	-25,03		1 184,89
532 Daň z nehnuteľností	524,13			524,13
538 Ostatné dane a poplatky	7 109,98	-1531,83		5 578,15
541 Zostatková cena predaného DNM a DHM	65 929,56			65 929,56
542 Predaný materiál	182,16			182,16
544 Zmluvné pokuty penále a úroky z omeškania	0,00			0,00
545 Ostatné pokuty penále a úroky z omeškania	14,61			14,61
546 Odpis pohľadávky	303,36			303,36
548 Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	63 983,25	-10530,99		53 452,26
549 Manká a škody	0,00			0,00
551 Odpisy DNM a DHM	871 756,92			871 756,92
552 Tvorba zák. rezerv z prevádzk. činnosti	0,00	13248,75		13 248,75
553 Tvorba ostatných rezerv	4 800,00			4 800,00
557 Tvorba zák. opravných položiek	0,00			0,00
558 Tvorba ostatných OP z prevádzk. činnosti	5 601,95			5 601,95
562 Úroky	29 944,41			29 944,41
563 Kurzové straty	5,05			5,05
568 Ostatné finančné náklady	38 608,50	9972,25		48 580,75
584 Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku do RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	1 749 807,60	-1749807,60		0,00
585 Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu VÚC	10 861,90			10 861,90
586 Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu VÚC subjektom mimo verejnej správy	580 214,77			580 214,77
587 Náklady na ostatné transfery	41 624,00			41 624,00
588 Náklady z odvodu príjmov	428 110,41	-428110,41		0,00
589 Náklady z budúceho odvodu príjmov	4 260,33	-4260,33		0,00
Spolu účt. Sk. 50 - 58	10 292 475,56			7 593 797,03
591 Splatná daň z príjmov – zrážková daň z úrokov	670,45			670,45
SPOLU	10 293 146,01	-2698678,53		7 594 467,48
VÝNOSY				
602 Tržby z predaja služieb	882 631,31		-522289,06	360 342,25
604 Tržby za tovar	16 114,42			16 114,42
624 Aktivácia DHM	26 041,98			26 041,98

632 Daňové výnosy	4 089 300,59			4 089 300,59
633 Výnosy z poplatkov	335 091,25		-3829,37	331 261,88
641 Tržby z predaja DHM	438 149,57			438 149,57
642 Tržby z predaja materiálu	151,80			151,80
645 Ostatné pokuty a penále	2 881,53			2 881,53
646 Výnosy z odpísaných pohľadávok	0,00			0,00
648 Ostatné výnosy	321 143,58		-1803,00	319 340,58
652 Zúčtovanie zákon. rezerv	0,00		9833,70	9 833,70
653 Zúčtovanie ostat. rezerv	4 800,00			4 800,00
657 Zúčtovanie ZOP z prev. Činn.	0,00			0,00
658 Zúčtovanie ostatných OP	5 656,14			5 656,14
662 Úroky	0,00			0,00
663 Kurzové zisky	0,00			0,00
665 Výnosy z dlhodobého finančného majetku	0,00			0,00
668 Ostatné finančné výnosy	0,00			0,00
672 Náhrady škôd	0,00			0,00
691 Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu VÚC v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	1 632 431,48		-1632431,48	0,00
692 Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu VÚC v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	117 376,12		-117376,12	0,00
693 Výnosy samosprávy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	1 932 214,10			1 932 214,10
694 Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	131 891,70			131 891,70
695 Výnosy samosprávy z bežných transferov od Európskych spoločností	31 817,16			31 817,16
696 Výnosy samosprávy z kapit. Transferov od Európskych spoločností	254 499,39			254 499,39
697 Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	18 414,75			18 414,75
698 Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	39 545,93			39 545,93
699 Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	432 370,74		-432370,74	0,00
SPOLU	10 712 523,54		-2700266,07	8 012 257,47
			-1 587,54	
Výsledok hospodárenia po zdanení +zisk / -strata	419 377,53			417 789,99

Rozdiel medzi elimináciami nákladov a výnosov vznikol vo výške - 1 587,54 €, ktorý bol eliminovaný na ú. 602 – Tržby z predaja služieb – pri TTS, s.r.o..

Prehľad konsolidačných operácií:

Výkaz ziskov a strát	Spolu EUR	Konsolidačné operácie:
----------------------	-----------	------------------------

NÁKLADY:		
1/ Agregované náklady:	10 293 146,01	
2/ Eliminácia za:		Z toho : (v €)
Účet 501 spotreba materiálu	-1 052,54	-1210,58 - mesto –spotreba materiálu –DF(TTS) -158,04 –MŠ.– refund. N z poisťnej udalosti-(Mesto)
Účet 502 spotreba energie	- 363,66	+7193,60 – mesto-VF/refakt. spotreba energií (TTS) -7397,91– TTS – spotreba energií/DF(Mesto) -PČ +4128,18– ZŠ– energie / refundácia – nájom (MŠ) -1394,85 – MŠ –spotr. energií/refundácia (ZŠ) -4128,18- MŠ – energie /refundácia - nájom(ZŠ) +1235,50 – ZŠ – nájom, ref. Energií (CVČ)
Účet 511 opravy a udržiavanie	- 109 472,54	-109247,04 –Mesto–opravy a údržba / DF (TTS) -225,50-ZUŠ – opravy a údržba /DF (TTS)
Účet 518 ostatné služby	-413 133,75	-1650,66 – ZŠ –popl. za KO (mesto) -35,86-ZŠ –nájom –pozemky (M) -10045,40– MŠ – strava réžia (ZŠ) -1800,00 – CVČ – nájom priestorov DK.(M) -1235,50 – CVČ – nájom priest , .ref. energií. (ZŠ) -3,78-CVČ- nájom priestorov(ZŠ) -3,00 -ZUŠ – nájom tan. Miestnosti (M) -201,30 – ZUŠ – popl. KO (mesto) +204,31 – mesto – ref.slужby-VF(TTS) -445,58 – TTS,s.r.o. – DF, služby(mesto) - PČ -5,10 – TTS – nájom nebyt pr. (M) - PČ -397911,88 -Mesto –slужby –DF (TTS)
Účet 521 mzdové náklady	-2 540,30	+7296,60 – TTS,s.r.o. - použitie rezervy na nevyčerp, dovolenky / mzdy (mesto) - PČ -9836,90 - TTS,s.r.o. - tvorba rezervy na nevyčerp, dovolenky / mzdy (mesto) - PČ
Účet 524 zákonné sociálne poistenie	-874,75	+2537,10 – TTS, s.r.o.– použitie rezervy na nevyčerp, dovolenky / odvody - PČ -3411,85 –TTS, s.r.o. – tvorba rezervy na nevyčerp, dovolenky / odvody - PČ
Účet 527 zákonné sociálne poistenie	-195,80	-41,00 – ZUŠ – strava- réžia, doplatok zam. (ZŠ) -154,80 – MŠ – strava –doplatok zam.(ZŠ)
Účet 531 daň z motorových vozidiel	-25,03	-25,03 – Mesto –DF-daň z mot.vozidiel(TTS)
Účet 538 ostatné dane a poplatky	-1531,83	+300,00 – mesto –mýtno popl. ref. VF(TTS) -1831,83 – MŠ – KO (Mesto)
Účet 548 ostatné náklady na prev.činn.	-10530,99	-10372,95-TTS-poistenie mot.voz./DF (M)-PČ -158,04 – mesto–príjem z poisť.udalosti (MŠ)
Účet 552 tvorba zák.rezerv z prev. činností na prev. činnosť	+13248,75	+13248,75 – TTS- tvorba rezerv na dov. (mesto) -PČ
Účet 568 ostatné finančné náklady	+9972,25	+10372,95 –mesto –poistenie mot.voz. (TTS) -400,70 – mesto poistenie mot.voz./DF (TTS)

Účet 584 náklady na transfery z rozpočtu obce	-1 749 807,60	-347241,26 – Mesto– VP a BT od obce(ZŠ) -76923,66– mesto- kap. Tran. od obce, odpisy (ZŠ) - 860822,22 - Mesto – VP a bežný transfer (MŠ) - 37 784,46 – mesto – KT, odpisy od obce (MŠ) -339380,00 Mesto – VPO a BT od obce (ZUŠ) -2668,00– mesto – KT od obce, odpisy (ZUŠ) -84988,00 – Mesto – VP a BT od obce (CVČ)
Účet 588 náklady z odvodu príjmov	-428 110,41	-8955,00– CVČ - VP -20400,00 – ZUŠ - VP -235801,12– MŠ - VP -162954,29 – ZŠ - VP
Účet 589 náklady z budúceho odvodu príjmov	-4 260,33	-4260,33 – ZŠ – vlastné príjmy neuhradené (Mesto)
2/ Spolu eliminácia	-2 698 678,53	
3/ Konsolidované náklady	7 594 467,48	
VÝNOSY:		
1/ Agregované výnosy	10 712 523,54	
2/ Eliminácia za:		
Účet 602 tržby z predaja služieb	-522 289,06	-1394,85 - ZŠ – spotreba energie (MŠ) -10045,40- ZŠ – strava režij. Náklady (MŠ) -154,80 -ZŠ – strava dopl. Potravín (MŠ) -41,00- ZŠ strava dopl.režia (ZUŠ) -3,78-ZŠ – nájom priestorov (CVČ) -35,86- mesto – nájom pozemkov- (ZŠ) -483249,68- TTS – tržby z predaja služieb –VF (mesto)- PČ -5,10- mesto – nájom nebyt. Priestory (TTS) -27133,09 – TTS – výnosy zo zákazky/VF (M) - PČ -225,50 –TTS- opravy a údržba (ZUŠ) - PČ
Účet 633 výnosy z poplatkov	-3 829,37	-201,30 – mesto – KO (ZUŠ) -1831,83- mesto – KO (MŠ) -1650,66 – mesto – poplatok za KO (ZŠ) -145,58 – mesto – vývoz KO – VF (TTS)
Účet 648 ostatné výnosy z prev. čin.	-1 803,00	-3,00 –Mesto – nájom tan. Miest. (ZUŠ) -1800,00 –mesto – nájom priestorv (CVČ)
Účet 652 zúčtovanie zák. rezerv z prev. čin.	+9 833,70	+9833,70 – TTS, s.r.o. – použitie rezervy (mesto)-PČ
Účet 691 výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce v RO	-1632431,48	-347241,26-ZŠ – VP a BT (mesto) -339380,00 -ZUŠ – VP a BT (mesto) -84988,00-CVČ – VP a BT (mesto) -860822,22-MŠ – VP a BT (mesto)
Účet 692 výnosy z kapitálových	-117 376,12	-76923,66-ZŠ - KT od obce - odpisy

transferov z rozpočtu obce v RO		-2668,00- ZUŠ- KT od obce - odpisy -37784,46- MŠ – KT od obce- odpisy
Účet 699 výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	-432 370,74	-162954,29 –mesto – školské príjmy (ZŠ) -4260,33–mesto – školské príjmy neuhrad. (ZŠ) -20400,00–mesto – školské príjmy (ZUŠ) -8955,00 mesto – školské príjmy (CVČ) -235801,12 - mesto – školské príjmy (MŠ)
Spolu eliminácia	- 2 700 266,07	
3/ Konsolidované výnosy	8 012 257,47	
Výsledok hospodárenia po agregácii	+ 419 377,53	prebytok
Vplyv na výsledok hospodárenia	- 1 587,54	
Výsledok hospodárenia po konsolidácii	+ 417 789,99	prebytok

Overenie konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2021 nezávislým audítorm

Konsolidovaná účtovná závierka bola overená nezávislým audítorm – EKOAUDITOR, spol. s r.o. , Partizánska 2, 911 01 Trenčín, Licencia SKAU č. 75.

Audítorská správa zo dňa 15.06.2022 tvorí prílohu Výročnej správy mesta Trstená ku konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2021.

10.Ostatné dôležité informácie

10.1 Prijaté granty a transfery

Mesto prijalo nasledovné granty a transfery : (v €)

- tuzemské bežné granty a transfery

P.č.	Poskytovateľ	Suma v €	Účel
1.	MV SR	10 604,16	Sčítanie domov a bytov
2.	MV SR	52 716,48	Matrika
3.	MV SR	3 293,20	Register obyvateľstva, Reg. adres
4.	MV SR	54 445,00	COVID - 19
5.	MV SR	143,20	Vojnové hroby
6.	MDVaRR SR	22 072,66	Spoločný stavebný úrad
7.	MDVaRR SR	735,86	Miestne komunikácie
8.	Subjekty mimo VS	7 500,00	Dary, fin. príspevky
9.	ÚPSVaR Námestovo	8 706,64	Zamestnávanie podľa § 54
10.	ÚPSVaR Námestovo	25 986,88	Zriadenie CHD (MsP I, MsP II, TIC, knižnica)
11.	ÚPSVaR Námestovo	94 626,80	Strava obedy 1,20€, aj pre deti v HN
12.	ÚPSVaR Námestovo	3 785,60	Opatrovateľská služba – osobné výdavky podľa KZ
13.	OÚ v Žiline	1 204 384,00	Prenesené kompetencie školstvo
14.	OÚ v Žiline	35 412,00	Vzdelávacie poukazy
15.	OÚ v Žiline	4 000,00	Letná škola
16.	OÚ v Žiline	2 000,00	Škola v prírode
17.	OÚ v Žiline	9 514,00	učebnice
18.	OÚ v Žiline	3 625,00	Doprava žiakov
19.	OÚ v Žiline	20 063,00	Predškolská výchova detí (MŠ)
20.	OÚ v Žiline	1 000,00	MŠ – projekt Múdre hranie
21.	OÚ v Žiline	683,95	Rodinné prídavky
22.	OÚ ŽP	721,28	Starostl. o životné prostredie
23.	OÚ v Žiline	18 203,00	Spol. školský úrad
24.	OÚ v Žiline	800,00	ZŠ – projekt Čítame radi
25.	OÚ v Žiline	1 000,00	ZŠ – Detský čin roka
26.	OÚ v Žiline	9 754,00	Asistenti učiteľov
27.	OÚ v Žiline	6 500,00	ZŠ – digitálny koordinátor
28.	OÚ v Žiline	7 265,00	Ochranné a dezinfekčné prostriedky – ZŠ, MŠ, ZUŠ, CVC
29.	OÚ v Žiline	20 880,00	ZŠ – projekt Inovatívne postupy vyučovania
30.	Environmentálny fond	18 114,00	Zberné nádoby – BIO odpad
31.	MH SR	2 258,20	Úhrada nájomného - Covid
32.	MDV a RR SR	15 166,11	TIC štátna pomoc Covid
33.	MŠVaV SR	11 024,00	Projekt Pomoc pre mladých
34.	MŠVaV SR	18 572,00	Projekt Spolu s mladými
35.	MPC	25 086,99	MŠ - asistentky
36.	MPC	101 656,05	ZŠ - asistentky
37.	Fond na podporu umenia	11 600,00	Dilongova Trstená 2600€, Trstenská krídlovka 3000€, Jarmok 4000€, knihy 2000€
38.	Audiovizuálny fond	2 269,00	Návštevnosť kina
39.	VÚC Žilina	4 000,00	Kniha Čierna Madona
40.	Obce	818,40	Príspevok na záujm. činnosť CVC
41.	Obce - SOÚ	23 360,33	SPÚ príspevok od obcí
42.	DHZ SR	3 000,00	DHZ Trstená
43.	ESF, ŠR, Implementačná	62 682,87	Opatrovateľská služba
44.	EFRR, ŠR	23 776,26	Židovská synagóga
45.	ERDF, ŠR	7 521,96	Projekt Rekonštrukcia MsÚ
46.	ERDF, ŠR	6 270,00	Projekt Nízko uhlíková stratégia
	Spolu	1 967 597,88	

Granty a transfery boli účelovo viazané a boli použité v súlade s účelom ich použitia .

- tuzemské kapitálové granty a transfery

V roku 2021 mesto získalo transfery, ako refundáciu nákladov na realizované projekty v celkovej výške 23 921,83 € nasledovne :

P.č.	Poskytovateľ dotácie	Suma v €	Investičná akcia
1.	Dotácia ERDF, ŠR	16 562,48	Rekonštrukcia MsÚ v Trstenej
2.	Dotácia ERDF, ŠR	2 359,35	Židovská synagóga
3.	Dotácia MV SR	5 000,00	ZŠ – projekt Zlepšenie vybavenia školských jedální v ZŠ a SŠ
	Spolu	23 921,83	

Granty a transfery zo štátneho rozpočtu

Poskytovateľ - 1 -	Účelové určenie grantu, transferu - bežné výdavky - kapitálové výdavky - 2 -	Suma poskytnutých prostriedkov v roku 2021 - 3 -	Suma použitých prostriedkov v roku 2021 - 4 -	Zostatok k 31.12.2021 - 5 -
MV SR	Matrika prenos do výdavkov z roku 2020 v sume 2 000,00 €	52 716,48	52 016,48	2 700,00
MV SR	Registrácia obyvateľstva, adres	3 293,20	3 293,20	0,00
OÚ ZA	Prenes. kompet. – ZŠ normat. Prenos z roku 2020 v sume 6 500 €	1 204 384,00	1 190 884,00	20 000,00
OÚ ZA	ZŠ P.O.Hviezdoslava – AU	13 132,34	13 132,34	0,00
ÚPSVaR	Hmotná núdza – strava	94 662,80	40 674,40	53 988,40
ÚPSVaR	Rodinné prídavky	683,95	683,95	0,00
OÚ ZA	Doprava detí	3 625,00	2 765,60	859,40
OÚ ZA	Predškolská výchova v MŠ	20 063,00	20 063,00	0,0
OÚ ZA	MŠ – projekt Múdre hranie	1 000,00	1 000,00	0,00
MV SR	Financovanie sčítanie obyvateľov, domov a bytov	10 604,16	10 604,16	0,00
MV SR	Star. o životné prostredie	721,28	721,28	0,00

MŽP SR	Rekonštrukcia MsÚ	2 535,21	2 535,21	0,00
MŽP SR	Nízko uhlíková stratégia	6 270,00	6 270,00	0,00
MDVaRR SR	Miestne komunikácie	735,86	735,86	0,00
MDVaRR SR	Spoločný úrad – stavebný	22 072,66	22 072,66	0,00
OÚ ZA	Vzdelávacie poukazy, prenos z r. 2020 v sume 10 000€	35 412,00	45 412,00	0,00
OÚ ZA	Projekt ZŠ P.O.Hviezdoslava – projekt Inovatívne prístupy vyučovania	20 880,00	20 880,00	0,00
OÚ ZA	ZŠ P.O.Hviezdoslava- príspevok na učebnice	9 514,00	9 514,00	0,00
OÚ ZA	ZŠ P.O.Hviezdoslava- príspevok Detský čin roka	1 000,00	1 000,00	0,00
OÚ ZA	ZŠ P.O.Hviezdoslava- príspevok projekt Čítame radi	800,00	800,00	0,00
OÚ ZA	ZŠ P.O.Hviezdoslava- príspevok na Letnú školu	4 000,00	4 000,00	0,00
OÚ ZA	ZŠ P.O.Hviezdoslava- príspevok na škola v prírode	2 000,00	2 000,00	0,00
OÚ ZA	ZŠ P.O.Hviezdoslava – projekt Zlepšenie vybavenia ŠJ	5 000,00	5 000,00	0,00
OÚ ZA	ZŠ P.O.Hviezdoslava – digitálny koordinátor, dig. technológie	6 500,00	6 500,00	0,00
OÚ ZA	Ochr. a dez. prostr. (ZŠ,MŠ, ZUŠ, CVČ)	7 585,00	7 585,00	0,00
MPC	ZŠ P.O.Hviezdoslava - asistentky	101 656,05	101 656,05	0,00
MPC	Materská škola - asistentky	25 086,99	25 086,99	0,00
OÚ ZA	Spoločný školský úrad	18 203,00	18 203,00	0,00
MV SR	Vojnové hroby	143,20	143,20	0,00

ÚPSVaR	Na zriadenie CHD (MsP,TIC,OK)	25 986,88	25 986,88	0,00
ÚPSVaR	Zamestnanosť - § 54 prenos z roku 2020 v sume 4 807,20 €	8 706,64	13 513,84	0,00
MH SR	Na nájomné / Covid 19	2 258,20	2 258,20	0,00
ÚPSVaR	Opatrovateľská služba - § 54 prenos z r. 2020 v sume 16 153,56 €	0,00	16 153,56	0,00
MPSVaR SR	Opatrovateľská služba – IMPL	62 682,87	62 682,87	0,00
MPSVaR SR	Opatrovateľská služba – 1.línia Prenos z r. 2020 v sume 1 544,00€	3 785,60	5 329,60	0,00
MV SR	COVID 19	54 445,00	54 445,00	0,00
MDaV SR	TIC – štátna pomoc /Covid19	15 166,11	15 166,11	0,00
MV SR	Celoslov. Súťaž – Pramienok, Voda pre život, Ekoposter	3 879,00	3 879,00	0,00
MŠVaV SR	Projekty :Pomoc pre mladých, Spolu s mladými	29 596,00	12 593,14	17 002,86

10.2. Poskytnuté dotácie

Mesto v roku 2021 poskytlo dotácie v súlade s VZN č. 3/2020 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Trstená , účinné od 1.10.2020 (poskytovanie dotácií právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel) .

Žiadateľ - 1 -	Účelové určenie grantu, transferu - 2 -	Suma poskytnutých prostriedkov v roku 2021 - 3 -	Suma použitých prostriedkov v roku 2021 - 4 -	Rozdiel stĺ.3 - stĺ.4 vrátane zostatku r. 2020 - 5 -
MŠK Trstená	Bežné výdavky	434,77	434,77	0,00
HK Trstená	Bežné výdavky	2 670,00	2 670,00	0,00
SVK Trstená	Bežné výdavky	2 250,00	2 250,00	0,00

ŠKK Trstená	Bežné výdavky	25 520,00	25 520,00	0,00
FK Slovan	Bežné výdavky	21 940,00	21 940,00	0,00
Karate klub	Bežné výdavky	4 770,00	4 770,00	0,00
SCŠPP Trstená	Bežné výdavky – ORG.K.	120 000,00	120 000,00	0,00
S –ZUŠ L.Hol'mu	Bežné výdavky – ORG.K.	72 000,00	72 000,00	0,00
CZŠ R. Dilonga	Bežné výdavky – ORG.K.	310 580,00	310 580,00	0,00
CZŠ R. Dilonga	Bežné výdavky – hav. Stav kotolne	10 000,00	10 000,00	0,00
Poľnohospodárske družstvo Trsteník Trstená	Kapitálové výdavky	3 500,00	3 500,00	0,00
Múzeum M. Rusnáka	Bežné výdavky	400,00	400,00	0,00
MO Matice Slovenska	Bežné výdavky prenos z r. 2020 v sume 300,00€	500,00	800,00	0,00
Jednota dôchodcov	Bežné výdavky	500,00	500,00	0,00
Únia nevidiacich a slabozrakých	Bežné výdavky	150,00	150,00	0,00
HNSP Trstená	Kapitálové výdavky	5 000,00	5 000,00	0,00
Dary – Panasonic	Kapitálové výdavky – chodník k Panasonicu	4 000,00	4 000,00	0,00
Dary	Bežné výdavky- 650.výročie Trstenej	2 000,00	2 000,00	0,00
Grant – Nadácia VÚB, a.s.	Zelená oáza radosti	1 500,00	1 500,00	0,00
DPO SR	Dotácia pre DPZ Trstená	3 000,00	3 000,00	0,00
Granty – fyz. osoby	Kapitálové výdavky prenos z r. 2020 v sume 6 900,00 €	0,00	6 900,00	0,00

K 31.12.2021 boli vyúčtované dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade s VZN o dotáciách, platným pre rok 2021.

Z poskytnutej dotácie Mestom Trstená pre MO Matice Slovenskej v Trstenej ostalo nezúčtovaných **300,00 €**, ktorých použitie bolo presunuté do r. 2021 v plnej výške boli aj v roku 2021 použité a zúčtované.

V roku 2020 bolo MsZ v Trstenej schválené VZN č. 3/2020 zo dňa 08.9.2020 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel, ktoré platí pre posudzovanie žiadostí a poskytovanie dotácií od 1.1. 2021.

Dary a granty boli v roku 2021 poskytnuté pre mesto Trstená na nasledovné účely :

1/ 650. výročie Trstenej	:	2 000,00 €
2/ Panasonic - chodník k Panasonicu	:	4 000,00 €
3/ Nadácia VÚB „Zelená oáza radosti“	:	1 500,00 €
4/ Dobrovoľná požiarňa ochrana SR	:	3 000,00 €

Všetky poskytnuté dary a granty boli použité v súlade s uvedeným účelom použitia.

10.3. Rozvoj Mesta Trstená – predpokladaný budúci vývoj

Základnými dokumentami strategického plánovania Mesta Trstená sú:

a) Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Trstená pre obdobie 2007 – 2013 a 2015 - 2022

- ako strednodobý strategický dokument určujúci smerovanie samosprávy definovaním konkrétnych cieľov a priorít .

Rozpočet mesta Trstená sa opiera o Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trstená (PHSR) , ktorý bol schválený Mestským zastupiteľstvom 13.novembra 2007, pričom jeho vypracovanie vyplýva zo zákona NR SR č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

V tomto dôležitom dokumente boli stanovené strategické ciele mesta Trstená na roky 2007 – 2013 a ktorými je mesto povinné sa zaoberať.

Priority, ciele a opatrenia sú v PHSR definované v nasledovných oblastiach :

Občianska infraštruktúra, ľudské zdroje a sociálne služby, technická infraštruktúra a životné prostredie, hospodárstvo a ekonomika, cestovný ruch, cezhraničná spolupráca a regionálny rozvoj, poľnohospodárstvo, lesníctvo, rozvoj vidieka, informačné technológie.

Na tvorbe dokumentu pracovali poslanci Mestského zastupiteľstva, pracovníci jednotlivých oddelení mestského úradu, podnikatelia v meste ako aj občania mesta Trstená.

V roku 2014 bolo schválené predĺženie PHSR do doby schválenia nového dokumentu.

Na novom PHSR pre obdobie 2015 – 2022 sa začalo pracovať už v roku 2014.

Na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Trstenej dňa 8.12.2015 bol schválený **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trstená pre obdobie rokov 2015 – 2022 pod č. uznesenia 352/XII/2015.**

Tento dokument pomáha pri čerpaní prostriedkov zo Štrukturálnych fondov Európskej únie, štátnych podporných programov a schém štátnej pomoci ako aj iných podporných programov či nástrojov a to nielen mestu, ale aj všetkým organizáciám sídlacim na území mesta. Dokument je dôležitý aj pri rokovaniach s investormi, pri presadzovaní záujmov občanov mesta, vytvára rámec pre pôsobenie všetkých subjektov na území mesta.

b) Územný plán Mesta Trstená

Cieľom návrhu riešenia územného plánu Mesta Trstená je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia jednotlivých činností v území v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.

Ciele a smerovanie rozvoja územia územný plán podriaďuje ochrane a rozvoju životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom využíva možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj.

Predpokladané investičné akcie kde je plánovaná realizácia v budúcich rokoch:

- odpredaj bytov
- výkupy pozemkov
- vybudovanie kompostárne – zberného dvora, zberných miest
- spolufinancovanie prístupovej cesty pri HNŠP v Trstenej
- participácia – podľa hlasovania občanov pre danú investičnú akciu
- rekonštrukcia ciest a chodníkov v meste Trstená
- stojiská na zberné nádoby
- realizácia prestavby budovy ZUŠ na bytový dom
- výstavba novej budovy ZUŠ v rámci projektu cezhraničnej spolupráce
- realizácia nových stavieb – výstavba radových garáží Západ
- SMART – nákup strojov , prístrojov a zariadení
- Náučný chodník – prístupový chodník
- rekonštrukcia verejného osvetlenia
- Rekonštrukcia a modernizácia Wilczekovej kúrie
- začatie realizácie diela jednotných pozemkových úprav, Predný Bratkov a Zadná Ďurdinová
- oplotenie detského ihriska Hradu

Významné udalosti

V priebehu účtovného obdobia roku 2021 je potrebné spomenúť niekoľko významných investičných akcií. :

- nákup budovy s príslušenstvom pozemkami – Sivý dom
- realizácia projektu “Vytvorenie trhových priestorov v meste Trstená“
- nákup osobného motorového vozidla
- práce s inštaláciou a update servera
- realizácia rekonštrukcie miestnych komunikácií – chodník k Panasonicu
- realizácia projektu „Náučný chodník“ a tiež propagačného nápisu „TRSTENÁ“
- realizácia stavby „Urnový háj“ na cintoríne za Hroblou
- realizácia stavby detského ihriska Hradu vrátane novej zostavy
- realizácia prác na diele „Rekonštrukcia MŠ Puškinova a Vyšný Breh II. etapa – časť Vyšný Breh
- spracovanie projektových dokumentácií : verejné obstarávanie na rekonštrukciu chodníkov a miestnych komunikácií, radové garáže na sídlisku Západ, rekonštrukcia ZUŠ na bytový dom, pre stavebné povolenie „Zníženie energetickej náročnosti v ZŠ P. O. Hviezdoslava, Trstená“

Významnou udalosťou v roku 2020 - **2021** bolo aj ukončenie sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa prvýkrát uskutočňovalo elektronicky.

Jednou z dôležitých udalostí v roku 2021 je aj spracovanie konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2020 – pokračovanie Projektu zavedenia jednotného štátneho účtovníctva a výkazníctva.

10.4. Významné investičné akcie mesta Trstená v roku 2021

a) Výkonné a zákonodarné orgány

- Nákup pozemkov objekt Gymnázia M. Hattalu v Trstenej (Sivý dom) vo výške 3 000,00 €
- nákup budovy objekt Gymnázia M. Hattalu v Trstenej (Sivý dom) vo výške 4 000,00 €
- licencie MEMPHIS vo výške 220,10 €
- nákup osobného motorového vozidla vo výške 26 151,00 €
- realizácia projektu : „Vytvorenie trhových miest v meste Trstená“ vo výške 91 404,82 €
- práce súvisiace s inštaláciou servera a update servera vo výške 14 092,00 €

b) Poľnohospodárstvo

- kapitálový transfer pre PD Trsteník na zakúpenie viacúčelového poľnohospodárskeho stroja vo výške 3 500,00 €

c) Výstavba

- výkup pozemkov na základe uznesení MsZ v Trstenej v celkovej výške 10 782,50 €

d) Cestná doprava

- verejné obstarávanie na realizáciu rekonštrukcie miestnych komunikácií a chodníkov vo výške 9 288,00 €
- projektové dokumentácie Aktualizácia rozpočtu na akciu: Chodník pre peších a autobusová zastávka na ul. Oravická, Trstená vo výške 540,00 € a poplatok za vyjadrenie k stavbe - parkovisko sídlisko Západ, Trstená vo výške 96 €
- realizácia stavieb : rekonštrukcia miestnych komunikácií – chodník k Panasonicu vo výške 72 936,39 €

e) Rozvoj bývania

- spracovanie PD – rekonštrukcia ZUŠ na bytový dom vo výške 792,50 €,
- spracovanie PD – radové garáže na sídlisku Západ vo výške 23 900,00 €

f) Rozvoj obcí

- spracovanie územného plánu vo výške 6 900,00 €
- spracovanie PD na :
 - vybudovanie pre ohlásenie drobnej stavby "Urnový háj – Trstená“ vo výške 600,00 €,
 - propagačný nápis Trstená vo výške 650,00 €,
 - revitalizáciu Námestia M. R. Štefánika vo výške 1 750,00 €
- realizácia stavby Náučný chodník vo výške 37 599,36 €, propagačný nápis „TRSTENÁ“ vo výške 12 764,27 € a Urnový háj vo výške 23 688,95 €

g) Verejné osvetlenie

- rekonštrukcia verejného osvetlenia vo výške 89 478,44 €

h) Bývanie a občianska vybavenosť

- nákup strojov a zariadení – schodisková plošina vo výške 5 747,33 €

i) Zdravotníctvo

- kapitálový transfer pre HNŠP v Trstenej na zakúpenie zdravotníckej techniky - laparoskop vo výške 5 000 €

j) Rekreačné a športové služby

- realizácia stavby detské ihrisko Hrady, zostava Detské ihrisko Weston, herná zostava z nerezú so šmykľavkou, kolotoč z nerezú, dvojhojdačka z nerezú - vo výške 26 088,00 €
- Hydrantový systém 3 ks, HP P6 práškový 7ks, HP S5 snehový 4 ks vo výške 1 106,16 €,

dodávka a montáž systému hlasovej signalizácie požiaru v objekte "Tribúna pod Kľozovom s ubytovaním" vo výške 14 904,00 € a Protipožiarna dvere - Tribúna pod Kľozovom vo výške 3 278,00 € v celkovej výške 19 288,16 €.

k) Kultúrne služby

- spracovanie PD pre stavebné úpravy "Zvýšenie kvality a zázemia Domu kultúry v Trstenej" vo výške 500,00 €
- spracovanie PD - vypracovanie čiastkového rozpočtu rekonštrukcie strechy Wilczekovej kúrie vo výške 240,00 €

l) Vzdelávanie

- Projektová dokumentácia prvého stupňa pre stavebné povolenie "Zníženie energetickej náročnosti v Základnej škole P.O. Hviezdoslava, Trstená" vo výške 10 680 €
- Práce na diele "Rekonštrukcia MŠ Puškinova a Vyšný Breh II. etapa - časť Vyšný Breh" vo výške 55 265,56 €

Pandémia ochorenia COVID - 19, ktorá významne negatívne ovplyvňuje hospodárenia obce:
Na konci roku 2019 sa prvýkrát objavili správy z Číny týkajúce sa COVID-19 (Coronavirus). V prvých mesiacoch roku 2020 sa vírus rozšíril do celého sveta a negatívne ovplyvnil mnoho krajín. Situácia sa neustále mení, zdá sa, že negatívny vplyv na svetový obchod, na firmy aj na jednotlivcov môže byť vážnejší, ako sa pôvodne očakávalo.

Uvedené negatívne vplyvy majú dopad aj v roku 2021, aj keď nie v takom rozsahu v porovnaní s rokom 2020, avšak s väčším zapojením pomoci štátu formou refundácií výdavkov, resp. navýšenia rozpočtov, najmä týkajúceho sa preneseného výkonu štátnej správy v školstve.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Mesto nezaznamenalo žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Vypracovala :
Ing. Gabriela Dafčíková

Schválil:

PhDr. Ing. Magdaléna Zmarzláková
primátorka

V Trstenej dňa 14. 07. 2022

Prílohy:

- Konsolidovaná účtovná závierka : Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke